

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Π. Κ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆ Ἐπιτροπῆ, χορηγοῦντος
 γενοῦς καὶ ἐπιτίμου κυρίου Νικολάου Θ. Παντα-
 γου, προεκήρυξε τῆ 24 Ἰουλίου 1913 τὸ « Παντα-
 γουλόλειον διαγώνισμα » πρὸς σύνταξιν ἀναγνωσματα-
 ρίων τοῦ Α', Β', Γ' καὶ Δ' σχολικοῦ ἔτους τῆς Δημοτικῆς
 Ἐκπαιδεύσεως, προτιμήσασα κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκη-
 ρύξεως τοῦ Διαγωνίσματος « τὸ ἐνέχον τὰ κάλλιστα πλεο-
 κτήματα σύστημα τοῦ συγκεντρωτικοῦ λογοτεχνικοῦ ἀνα-
 γνωσματαρίου ».

Ἡ ὑπὸ τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ
 τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου καταρτισθεῖσα Ἑλληνοδίκος
 Ἐπιτροπεία, μελετήσασα τὰ εἰς τὸ Διαγώνισμα ἐπιβλη-
 μέντα ἀναγνωσματάρια τοῦ Α' σχολικοῦ ἔτους, ἐκ μὲν τῶν
 διὰ τὸ πρῶτον μέρος ἔργων οὐδὲν εὔρεε πληροῦν τοὺς ὅ-
 ρους τοῦ διαγωνίσματος, ἐκ δὲ τῶν διὰ τὸ δεύτερον μέρος
 ἀπέκρινε τὸ ὑπὸ τὸ σύμβολον « Θεῶν » ἔργον. Ἐνεκα
 τούτου ἡ Ἑλληνοδίκος Ἐπιτροπεία προσέβη μὲν εἰς τὸν
 ἀποχρισμὸν τοῦ Α' μέρους, διεσκεύασε δὲ ἐν πολλοῖς
 ἡμερῶν καὶ ἐπέβαλε ταῦτα μετὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ κρίσεως
 τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆ.

Ἡ Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆ Ἐπιτροπὴ ἐγκρίνασα καὶ ἐπικυρώσασα τὴν ἐτυμηγορίαν τῆς Ἑλληνοδίκου Ἐπιτροπείας ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1914 προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἀναγνωσματαρίου τούτου, οὗ τὸ μὲν πρῶτον μέρος κατηρτίσθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνοδίκου Ἐπιτροπείας, τὸ δὲ δεύτερον μέρος ἀνήκει εἰς τὸν ἐλλόγιμον κύριον Βασίλειον Δημητροκάλλην, εἰς ὃν καὶ ἀπενεμήθη τὸ ἀνάλογον βραβεῖον.

Τὸ οὕτω διασκευασθὲν Ἀναγνωσματάριον σχολικοῦ ἔτους, ἀνήκον ἀποκλειστικῶς ἐπὶ μίαν περὶ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὁρίζεται ὡς Ἀναγνωστικὸν βιβλίον τῆς Α' τάξεως τῆς Δημοτικῆς παιδείσεως διὰ τὰς Σχολὰς ἀρρένων καὶ θηλέων τῆς χριστεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὴν πενταετίαν 1914—1919 καὶ πωλεῖται χαρτόδετον ἀντὶ τριῶν ἀργυρῶν γροσίων.

Ὅριζουσα δὲ ἡ Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῆ Ἐπιτροπὴ ὑποχρεωτικὴν τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1914—1915, ἔχει δι' ἐλπίδος ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο θὰ ἀποβῆ κάλλιστος παράγων τῆς προσηκούσης παιδείσεως τῶν νεωτέρων παρ' ἡμῖν γενεῶν κατὰ τὰς φιλογενεῖς προθέσεις τοῦ χορηγοῦ καὶ τὰς διαπύρους εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1914.

† Ὁ Πρόεδρος

Ο Ν ΚΑΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

ΣΤΑΜ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΔΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΜΕΘΟΔΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

Πρὸς ἐπιτυχῆ καὶ εὐδόκιμον διδασκαλίαν τῆς πρώτης γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως οἱ κύριοι διδάσκαλοι δεόν νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ παρόντος Ἀναγνωσματορίου τὰ ἑξῆς :

Α΄.) Πᾶσαι αἱ *πρότυποι* λεγόμεναι λέξεις εὐρίσκονται ἐν στενῇ σχέσει πρὸς παιδικὰ διηγήματα. Τούτων τὸ μὲν πρῶτον διηρημένον εἰς 14 τεμάχια, περιέχοντα τὰς πρώτας προτύπους λέξεις μέχρι τῆς λέξεως « πόδι », προτάσσεται χάριν τοῦ διδάσκοντος, ἵνα μετὰ τὴν διήγησιν καὶ τὴν ἄλλην ἐξέτασιν τοῦ περιεχομένου λαμβάνηται ἐξ αὐτοῦ ἡ πρότυπος λέξις ὡς σκοπὸς τῆς πρὸς γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν διδασκαλίας. Μετὰ δὲ τὴν λέξιν « πόδι » αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν διδασκαλίαν λέξεις καὶ φράσεις λαμβάνονται ἐξ αὐτῆς τῆς εἰκόνας.

Β΄.) Πάσης προτύπου λέξεως, κατὰ τὴν ἀνάλωσιν αὐτῆς εἰς τεμάχια καὶ φωνάς, δεόν πρὸ τῆς προσφορᾶς τῶν ὀριστικῶν γραμμάτων νὰ προηγηθῆται *συνθηματικὴ* τις παράστασις αὐτῶν, τῶν μὲν τεμαχίων διὰ μικρᾶς γραμμῆς, *φωτῶν* δὲ φωνῶν διὰ στιγμῆς ὡς τοῦτο κατὰ τὰς πρώτας προτύπους λέξεις τοῦ Ἀλφαβηταρίου παρίσταται.

Γ΄.) Κατὰ τὴν προσφορὰν τῶν γραμμάτων δεόν νὰ προσφέρονται τὰ ἄδρὰ τοῦ γράμματος *χαρακτηριστικά*, παραλειπομένων ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἰδιαιτέρων *καλλιγραφικῶν* στοιχείων.

Δ΄.) Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὀλοκλήρων λέξεων δεόν αὐτὰ ν' ἀποδίδονται ὡς ὅλον συνεχῆ καὶ ν' ἀποφεύγηται αὐστηρῶς ἢ κατὰ τεμάχια ἀνάγνωσις αὐτῶν.

Ε΄.) Πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀλφαβηταρίῳ ἀναφερομένων λέξεων, πρὸς ἐπανάληψιν καὶ ἄσκησιν τῆς γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως, ὁ διδάσκαλος δύναται καὶ πρέπει νὰ κάμῃ καὶ συνδυασμοὺς φωνῶν νέους, ἀποβλέποντας εἰς τὴν ἐμπίπτουσαν τῆς γνώσεως καὶ τὴν ἀπόκτησιν ταχύτητος καὶ ἀσφαλείας.

Εἴαν καὶ οἱ λοιποὶ κανόνες τῆς διδασκαλίας τῆς πρώτης γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως τηρῶνται καὶ μάλιστα ἡ ἀρχή, καθ' ἣν πᾶν τὸ ἀναγινωσκόμενον νὰ γράφηται καὶ πᾶν τὸ γραφόμενον ν' ἀναγινώσκηται, ἐλπίς βεβαία ὑπάρχει ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ α΄. ἑξαμήνου ὁ μαθητῆς θὰ ὑπερνήκησῃ πᾶσαν δυσχέρειαν τῆς μηχανικῆς ἀναγνώσεως.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΤΑΣ ΠΡΟΤΥΠΟΥΣ ΛΕΞΕΙΣ

(ἀναφέρονται εἰς τὰ ἀντίστοιχα 14 τεμάχια τοῦ διηγήματος
« Ὁ μικρὸς Νίκος »)

— 1 —

Ὁ μικρὸς Νίκος ἦτο καλὸ παιδί· ἡ μητέρα του τὸν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν πρωτοχρονιά ἓνα κουτί γεμάτο μὲ ξυλάκια. Ὁ Νίκος ἐχάρηκε πάρα πολὺ καὶ ἄρχισε νὰ παίξῃ μὲ τὰ ξυλάκια. Ἦθελε πρῶτα πρῶτα νὰ κάμῃ μὲ αὐτὰ ἓνα σπιτάκι. Ἄρχισε νὰ βάζῃ μὲ τὴ σειρά τὰ ξυλάκια τὸ ἓνα ἀπάνω ἔς τὸ ἄλλο. Τὸ σπιτάκι ἐμεγάλωνε· ἀλλ' ὅταν ἔβαλε τὸ τελευταῖο ξυλάκι, ἔπεσε μονομιᾶς ὅλο τὸ σπιτάκι. Ὁ Νίκος ἐτρόμαξε καὶ ἐφώναξε: *ᾶ! ᾶ!*

— 2 —

Ὁ Νίκος ἄρχισε πάλιν νὰ κάμῃ τὸ σπιτάκι του μὲ προσοχίην.

Ἐπὶ τὸ ἴδιο δωμάτιο κοντὰ ἔς τὸν Νίκον ἐκάθητο καὶ ἡ μητέρα του καὶ κρατοῦσε ἔς τὴν ἀγκαλιά της τὸ μικρὸ ἀδελφάκι τοῦ Νίκου. Ἦταν μωρὸ ὀλίγων μηνῶν καὶ τὸ νανουρίζε σιγὰ σιγὰ νὰ κοιμηθῇ. Ἐβλεπε μὲ ~~χαρὰ~~ τὸν Νίκον νὰ παίξῃ ἤσυχα ἤσυχα.

Σὲ λίγο τὸ σπιτάκι, ποῦ ἔκαμνε ὁ Νίκος, ἐτελείωσε. Γεμάτος τότε χαρὰ σηκώθηκε ὄρθιος καὶ ἄρχισε νὰ κτυπᾷ τὰ χέρια του καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλη του χαρὰ καὶ ὑπερηφάνεια νὰ τραγουδῇ·

— *Λα-λα-λά! λα-λα-λά! λα-λα-λά! λά!*

— 3 —

Ἡ μητέρα γέλασε μὲ τὴν μεγάλην χαρὰ τοῦ Νίκου. Ὁ μικρὸς ἀδελφός του, τὸ μωρὸ, μόλις εἶχε μισοκλείσει τὰ μάτια του, τὰ ξανάνοιξε πάλιν. Δὲν κατάλαβε τίποτε ἀπὸ τὴν χαρὰ τοῦ Νίκου καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Ἡ μητέρα τότε γύρισε ἔς τὸν Νίκο καὶ τοῦ εἶπε·

— *Μή! Μή!*

— 4 —

Ὁ Νίκος εἶναι καλὸ παιδί· κατάλαβε, πῶς δὲν πρέπει νὰ τραγουδᾷ διὰ νὰ κοιμηθῇ τὸ μωρὸ. Εἶπε·

— *Καλά, μητέρα, δὲν θὰ τραγουδήσω πιά.*

Καὶ ἐκάθισε πάλιν νὰ παίξῃ μὲ τὰ δύο μῆλα, ποῦ τοῦ εἶχε δώσει τὸ παπὴρ ἡ μητέρα του.

Τὴ ὥραϊα κόκκινα μῆλα! Καὶ τί καλὰ καὶ ἤσυχα, ποῦ ἔπαιζε ὁ Νίκος με τὰ μῆλα!

Ἔρριχνε τὸ ἕνα ἐπάνω καί, ἕως ὅτου νὰ πέσῃ ἐκεῖνο, ἔρριχνε καὶ τὸ ἄλλο.

Ἦσυχα-ἤσυχα ἔπαιζε μὲ τὰ μῆλα.

— 5 —

Ὁ Νίκος ἔπλε τὸ πρῶτὸ τὸ γάλα του.

Μέσα ᾧς τὸ φλυτζάνι του εἶχε μείνει ἀκόμα λίγο γάλα. Τὸ εἶχε ἀφήσει πάνω ᾗς τὸ τραπέζι καὶ ἔπαιζε τώρα με τὰ ξυλάκια καὶ τὰ μῆλα.

Τὸ ἄσπρο καὶ παχὺ γάλα τὸν εἶχε ἀρᾶσει πολὺ. Δι' αὐτὸ ἦτο τόσο αρουόμενος καὶ εὐχαριστοῦσε τὴν μητέρα του, ποῦ τοῦ ἔδωκε νὰ πῆ τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο γάλα.

— 6 —

Μέσα ᾗς τὸ δωμάτιο ὁμως ἦτο κι ἕνα; ἄλλος, ποῦ δὲν τὸν θυμήθηκε ὁ Νίκος.

Ὁ ἄλλος αὐτός, ἅμα εἶδε, ποῦ κανεὶς δὲν τὸν ἔβλεπε, σηκώθηκε σιγὰ σιγὰ ἀπὸ τὴν θέσι του. Ἀπαλὰ ἀπαλὰ περπατοῦσε ἐπάνω ᾗς τὰ νύχια διὰ τὰ μὴν τὸν ἐννοήσουν. Ἐπήδησε ἐπάνω ᾗς τὸ τραπέζι καὶ γύρισε νὰ ἰδῆ, ἀήπως τὸν βλέπει κανεὶς. Εἶδε, ποῦ κανεὶς δὲν τὸν ἐπρόσεχε. Ἄρχισε τότε νὰ πῆ με τὴ γλῶσσά του βιαστικὰ βιαστικὰ τὸ γάλα, ποῦ εἶχε μείνει ᾗς τὸ φλυτζάνι τοῦ Νίκου. Ξεύρετε, ποιὸς ἦτο αὐτός; Ἦτο ἡ γάτα. Μιά ἄσπρη ἄσπρη καὶ παχουλὴ γάτα.

— 7 —

Ἡ γάτα ἔπλε τὸ γάλα. Ἐπειτα ἐγύρισε ᾗς τὴ θέσι τῆς βιαστικῆς. Ἐκάθητο μέσα ᾗς ἕνα πανέρι καὶ ἐβιάσθηκε νὰ γυρίσῃ, γιατί κάποιος τὴν περίεργε. Αὐτός, ἅμα τὴν εἶδε νὰ γυρίξῃ, ἔτρεξε κοντὰ τῆς χαρούμενος.

Ἦτο τὸ γατί τῆς. Ἐνα πολὺ ὁμορφο μικρὸ γατί, ζωηρὸ ζωηρό. Ἐνα πολὺ ἔξυπνο μαῦρο γατί.

— 8 —

Εἰς τὸ τραπέζι ἐπάνω μέσα ᾗς ἕνα πιάτο ἦτο λίγο μέλι. Μαζὺ με τὸ γάλα του ἡ μητέρα εἶχε δώσει εἰς τὸν Νίκον καὶ λίγο μέλι ν' ἀλείψῃ ἐπάνω τὸ ψωμί του.

Ὁ Νίκος ἀγαπᾷ πολὺ τὸ μέλι. Τί ὥραϊο ξανθὸ γλυκὸ μέλι! Ἡ γάτα ὁμως δὲν τρώγει τὸ μέλι.

— 9 —

Ὁ Νίκος τώρα κάθεται ἤσυχα καὶ κοιτάζει τὴν μητέρα του. Ἐκεῖνη κατεῖ τὸ μωρὸ ᾗς τὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ τραγουδεῖ σιγὰ σιγὰ:

— Νάνι! νάνι! νάνι! νάνι!

Καὶ τὸ μωρὸ κλείει τὰ μάτια του καὶ κάμνει νάνι.

— 10 —

Ὁ Νίκος κατέβηκε ὕστερα ἔς τὸν κήπο. Ἐτρεξε ἀμέσως ἔς τὴν ἄκρη τοῦ κήπου. Ἐκεῖ ἦτο δεμένο ἓνα κάτασπρο μικρὸ ἄρνι. Ἦτο τὸ ἄρνι τοῦ Νίκου. Τοῦ τὸ εἶχε δώσει ὁ πατέρας του. Τὸ ἄρνι ἔβροσκε τρυφερὰ χορταράκια. Ἄμα εἶδε τὸν Νίκο, ἔτρεξε (τὸ ἄρνι) κοντά του. Ὁ Νίκος ἀγαπᾷ τὸ ἄρνι. Τοῦ δίδει τρυφερὰ χορταράκια νὰ τρώγῃ καὶ καθαρὸ νερὸ νὰ πίνῃ. Παίξει μαζί του. Καὶ τὸ ἄρνι ὅμως ἀγαπᾷ τὸν Νίκο καὶ ἅμα τὸν ἰδῆ, τρέχει κοντά του καὶ βελάζει: *μέε μέε!*

— 11 —

Ἐς τὴ μέση τοῦ κήπου εἶναι μία μεγάλη λεκάνη ἀπὸ μάγμαρο γεμάτη νερό. Τὸ καθαρὸ νερὸ ἀστράφτει μέσα ἔς τὴ λεκάνη. Ὁ Νίκος βλέπει τὸ καθαρὸ δροσερὸ νερό. Ἀπὸ τὸ νερὸ ἐκεῖνο πίνει τὸ ἄρνι.

Ὁ Νίκος ἔλυσε τὸ ἄρνι καὶ τὸ ἔφερε νὰ πῆ νερό.

Μὲ τί ὄρεξι πίνει τὸ ἄρνι νερό.

— 12 —

Σὲ λίγο μία κότα ἔρχεται σιγὰ σιγὰ ἔς τὴ λεκάνη κοντά. Ὁ Νίκος βλέπει τὴν ὄρνιθα, ποῦ ἀνεβαίνει ἔς τὸ γῦρο τῆς λεκάνης. Μόλις σταθῆκε, σκύφτει τὸ λαιμὸ της καὶ ρουφᾷ λίγο νερὸ μὲ τὸ στόμα της. Ἐπειτὰ σηκώνει τὸ κεφάλι της ὑψηλὰ νὰ καταλιπῆ τὸ νερό.

Αὐτὸ τὸ ἔκαμε πέντε-δέκα φορές. Ὁ Νίκος βλέπει τότε, πῶς ἡ κότα πίνει νερὸ καὶ βλέπει καὶ τὸν Θεόν.

— 13 —

Μέσα ἔς τὸν κήπο ἦσαν καὶ πολλὰ λουλούδια. Ὁ Νίκος ἐπῆρε τὸ ποτιστήρι, τὸ ἐγέμισε νερὸ καὶ ἤρχισε νὰ ποτίξῃ τὰ λουλούδια.

Ἄπ' ὅλα τὰ λουλούδια τοῦ κήπου ὁ Νίκος ἀγαπᾷ τὰ ρόδα. Τί πολλὰ ρόδα, ποῦ εἶχε ὁ κήπος! Εἶχε ρόδα κόκκινα καὶ ρόδα κίτρινα. Ἦσαν ὅλα ζωηρὰ καὶ ἐμύριζαν τόσο καλά.

Ὁ Νίκος προτιμᾷ τὰ κόκκινα ρόδα.

— 14 —

Ὁ Νίκος ὅμως εἶναι λίγο ἀπρόσεκτος.

Ἐκεῖ ποῦ ποτίξῃ τὰ λουλούδια, χωρὶς νὰ προσέξῃ τοῦ πέφτει τὸ ποτιστήρι.

Τὸ ποτιστήρι κτυπᾷ τὸ πόδι τοῦ Νίκου. Ὁ Νίκος ἤρχισε νὰ ποῖ. Ἐπειδὴ ὅμως ἔπαιε ὁ ἴδιος κάμνει τὸν γενναῖον. Κάμνει πῶς δὲν ἐπόνε καὶ δὲν κλαίει.

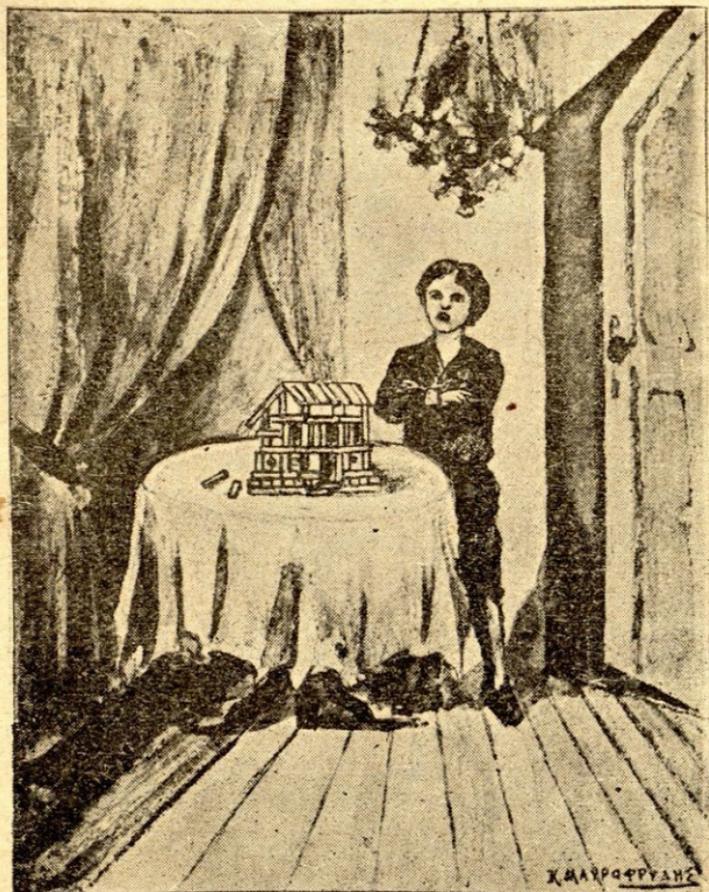
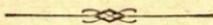
Πόσο ὅμως πονεῖ τὸ πόδι!

Α. Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΣ

1.

•
α

•
α

α

α

α

2.

λ-α

λ λ

λα

λά

λά λά λά

λα λα λα

3.

μή

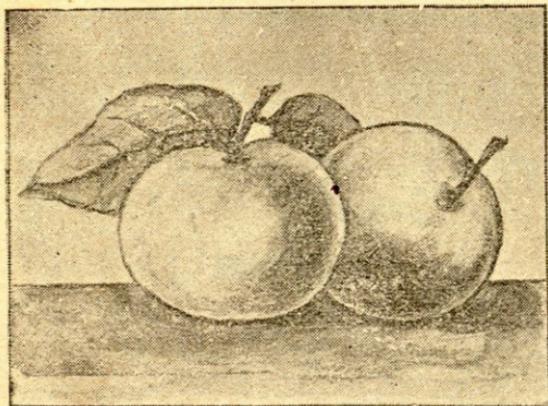
μη

μη

μή

μή

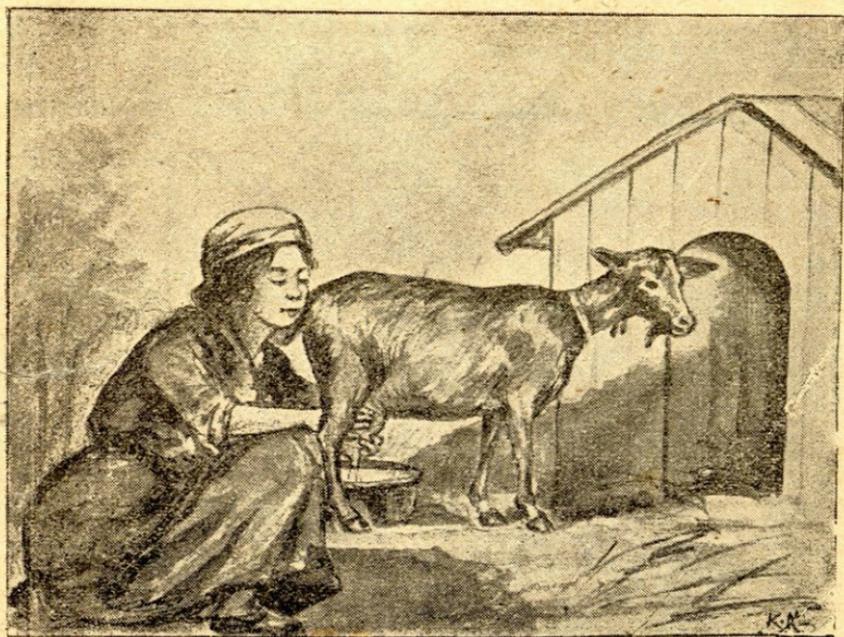
4.

μ ἦ λ α
 μ η μ ἦ
 λ α λ α

μ ἦ λ α μ ἦ λ α
 μ α μ α α μ α ἄ μ α
 μ α μ α μ α μ ἄ
 λ α λ α λ α λ α λ α λ ἄ

μ ἦ λ α

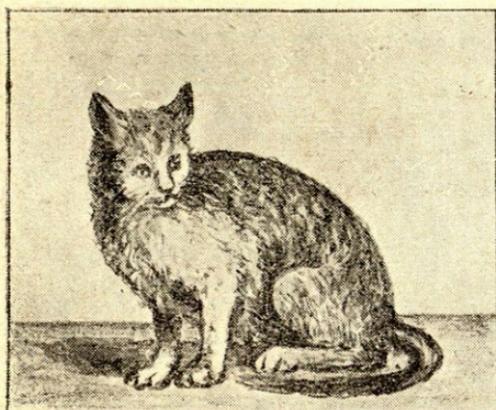
5.

γάλα γ

γα γα λα λα γα λα

γάλα, μήλα, μαμά

γάλα μήλα

6.

γάτα

γα γα

τα τα

γα τα γάτα τ

ἡ γάτα, ἡ γῆ, ἡ μαμά

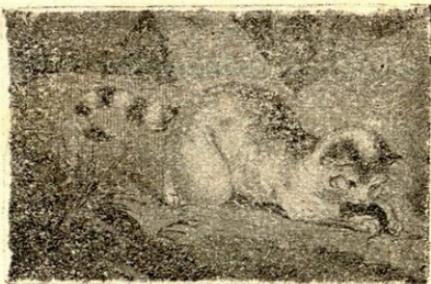
τὰ μήλα, τὴ γάτα

ἡ γάτα

γατὶ ἰ^{7.}

γα γα

τι τι

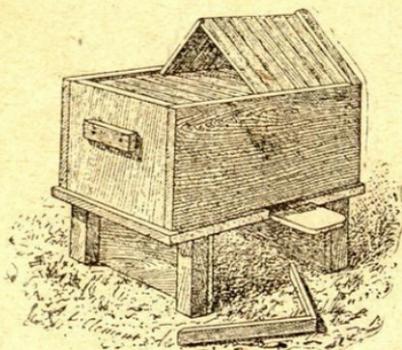
γα τι γατὶ μα τι

μάτι, μία γάτα, ἡ γῆ,

ἡ μαμά, ἡ τιμή,

τὰ μῆλα, μία μαμά.

γατὶ γάτα

8. μέλι ε

μ-ε με

λί-λι

με λι μέλι

λε γε λέγε μαμά

λι γα λίγα μήλα

έλα μαμά με τὰ μήλα

μέλι μήλα

9.

ν νανι

ν α να ν ι νι

να νι νάνι

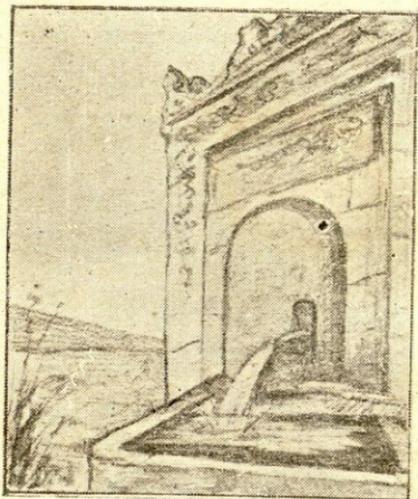
νάνι, νίνα, ἡ νίνα γελαῖ

νέ α, τὰ νέα μῆλα

ένα μάτι, ένα γάλα

νὰ λίγα μῆλα.

γά νι γά νι

10

νερό ρ

ν ε νε

ρ ο ρο

νε ρο νερό

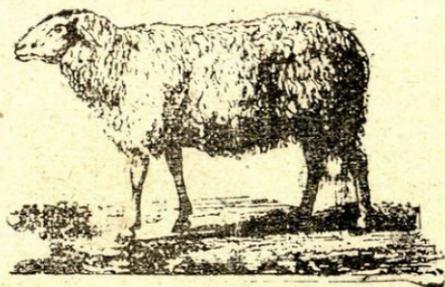
τὸ νερό, τὰ νερά
 νὰ ἓνα μῆλο, ἓνα ρινί,
 μία γάτα, ὅλα τὰ
 μῆλα, ὅλο τὸ νερό.

λίγο νερό

11 ἄρνι

α ρ αρ

ν ι νι

αρ νι ἄρνι λίρα

αλ λα ἄλλα μῆλα

ἢ ἄννα μὲ τὰ μῆλα

ένα μάτι, ἄλλο γατί,

ἢ ἄλλη γάτα, ἄλλο

νερό, ἄλλο ἄρνι.

ἄ ρ ν ι ρ ι ν ι

κότα κ

κ ο κο

τ α τα

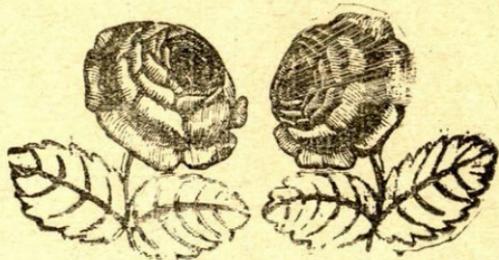
κο τα κότα, κόρη
 τὸ κακὸ γατί, τὸ κακὸ
 ἄρνι, κακὴ κόρη, κάμε
 νάνι νάνι, ὅλα τὰ
 μῆλα, ἄλλο κηρί.

κότα κόρη

13

ρόδα

δ

ρ ο ρο

δα δα ρο δα ρόδα

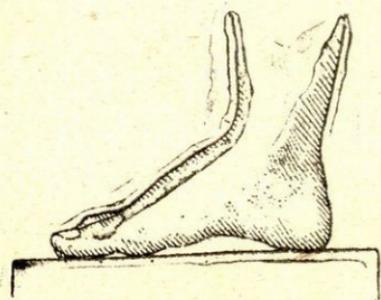
τὰ καλὰ ρόδα

τὸ δαδί, τὸ καλὸ

δαδί, τὸ δέμα,

ἰδὲ τὰ καλὰ ρόδα.

ἰδὲ τὰ ρόδα

14.

πόδι π

π-ο ποδ-ι δι

πόδι, τὸ πόδι, τὸ καλὸ
παπί, πῆρα μῆλα, ἀλλὰ
λίγα. ἔλα πᾶμε πέρα.

καλὴ κόρη, ἔλα

πᾶρε λίγο γάλα.

πᾶρε πολλὰ νέα ρόδα.

πόδι παπί

✕ ὅσα ρόδα, τόσα μῆλα,

ὅσο νερό, τόσο μέλι

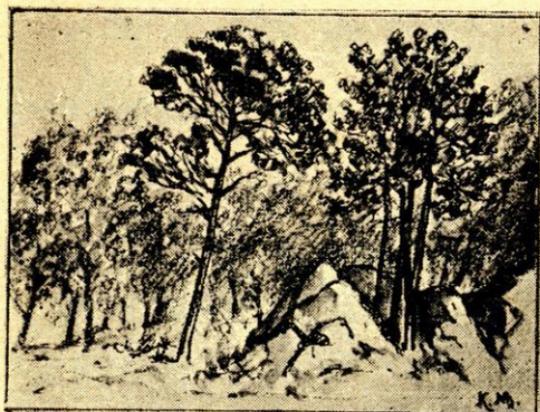
ἔλα σιμά, πάρε λίγο σιτάρι,
πάρε ὅλο τὸ σιτάρι.

τὸ ἀγόρι ἔδωσε πολλὰ δέματα ρόδα.

νά ἓνα σανίδι, ἓνα μεγάλο σανίδι,
ἔλεγε ἡ νίνα.

τί νά ἔκαμε ἡ μαρία τὸ σανίδι;
τί ἔκαμε ἡ νίνα;

σανίδι

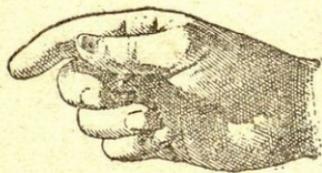

2.
 δάσος ς
 δα σος
 σος σος

ὁ ἥλιος, ὁ καλὸς λόγος, ὁ μεγάλος
 ἡμερος γάτος. τί γελᾷς;
 τί μᾶς ἔφερες, καλὸ ἀγόρι;
 ἄς μᾶς γελᾷ ἡ νίνα, μᾶς πῆρε
 τὸ σανίδι.

ἡ μαρία πῆρε τὸ σανίδι μὲ τῆ νίνα.
 πήγαινε κατὰ τὸ δάσος· ἰδέτε, τί
 ἔκαμε ἡ μία, τί ἔκαμε ἡ ἄλλη.

δάσος λόγος

3

χέρι χ

χε ρι χέρι

χι όχι α χ άχ

ἡ κόρη περᾶ τὸ ποτάμι χέρι χέρι
 μέ τὸ ἀγόρι.

πῆρες λάχανα; πῆρα, ἀλλὰ ὄχι
 πολλά.

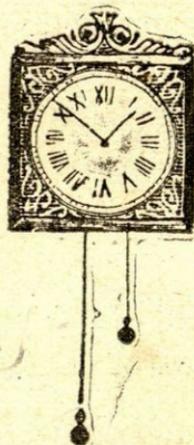
δε ν δέν

σήμερα ἔχομε χορόν, ἀλλὰ δέν πῆγα.

σέ λίγο ἡ μαρία ἔπεσε ἀπὸ τὸ
 σανίδι. ἡ νίνα γελᾷ, ἀλλὰ ἡ μαρία ὄχι.
 διατί; πόνεσε ἀπὸ τὸ πέσιμο τὸ χέρι της.

χέρι χορός

4 ὥρα ὦ ρα ὦ
κάτω, ἐπάνω

ἔχω πολλήν ὥραν ἐδῶ.
πόσην ὥραν ἔχετε; ἔχομε
μίαν ὥραν.

ἡ μητέρα μας πῆρε νὰ ἴδωμε τὸν χορόν.
ὁ χωρικός πῆρε ἀπὸ τὸν κῆπον πολλὰ
μῆλα. πῆρες νερό; ὄχι.

σὲ λίγη ὥρα πέρασε ὁ πόνος. ἄρχισε
νὰ μὴ πονῆ τὸ χέρι της. ἡ μαρία τότε
πάτησε πάλι ἀπ' ἐδῶ τὸ σανίδι, ἡ νίνα
παρα κάτω. ἐπάνω σανίδι, κάτω
σανίδι. τί καλά! τί καλά!

ἡ ὥρα πέρασε

5.

βόδι β

βο δι βόδι

ἀνέβα ἐπάνω, κατέβα κάτω.
τί ἔκαμες; πῆρα τὸ βχρέλι μὲ τὸ νερό.
ἡ βίδα, ὁ βῶλος, τὸ βέλος, τὸ βῆμα.

νά ἓνα βόδι, ἓνα μεγάλο βόδι,
ἔλεγεν ἡ νίνα. τί μεγάλο κεφάλι! τί
μεγάλα κέρατα! κατέβη ἕως ἐδῶ μὲ
βῆμα σιγανό. ἡ μαρία πηδᾶ ἀπὸ τὸ
σανίδι νά ἰδῆ τὸ βόδι. τὸ καλὸ βόδι
πέρασε σιγὰ σιγὰ.

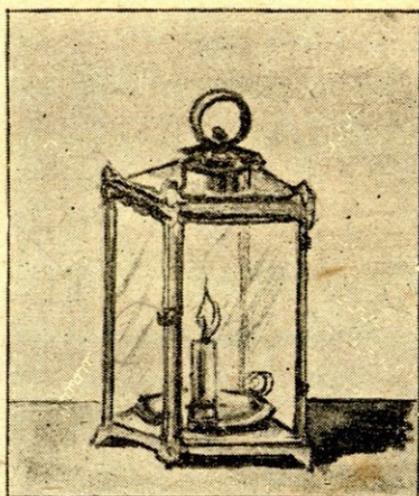
βόδι βέλος

6

φανάρι φ

φα να ρι

φανάρι

φῶς, φωτίση, φέρε. ἔφαγα τὸ μῆλα.
δὲν ἀγαπῶ τὸν καφέ. ἡ κόρη ἔφερε τὰ
ρόδα ἀπὸ τὸν κῆπον, ἀλλὰ ἔφυγε.

ἔχω ἓνα φανάρι, ἔλεγε ἡ μαρία. φέρε
το ἐδῶ νὰ μᾶς φωτίση, ἔλεγε ἡ νίνα.
καλά, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὸ φανάρι ἔπεσε
τὸ κηρί. τώρα τί νὰ τὸ κάμω τὸ
φανάρι νὰ μὴ ἔχη κηρί, νὰ μὴ ἔχη
φῶς; πάρε τὸ φανάρι ἀπ' ἐδῶ.

φανάρι φέρε

7.

σϋκα υ

συ κα

σϋκα

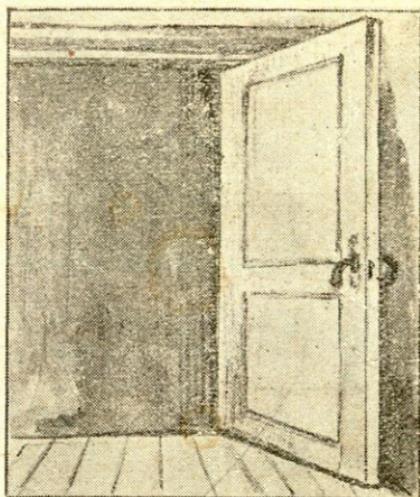
ὁ μϋλος, ὁ μυλωνᾶς ἔφερε πολὺ σιτάρι.
 ὁ λύκος ἔφαγε τὸ παχὺ ἄρνι.
 τὸ ἀγόρι ἔφόρεσε τὸ βαρὺ φόρεμα.

ἡ νίνα ἀγαπᾷ πολὺ τὰ σϋκα. ἐπῆρε
 σήμερα δύο ὄριμα σϋκα. ἔλαβε τὰ
 σϋκα. ἔδωκε τὸ ἓνα νὰ τὸ φάγη ἡ
 μαρία, τὸ ἄλλο ἔφαγε ἡ ἰδία. τί καλὰ
 ἔκαμε ἡ νίνα!

σϋκα φαγε

8.

Θύρα θ
 θυρα θύρα

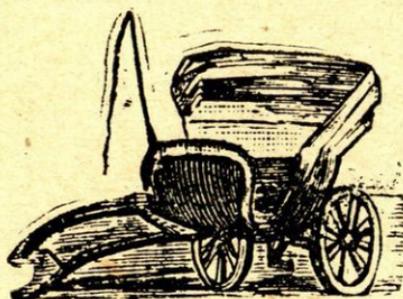

ὁ θεὸς ἔκαμε
 τὰ καλά ἄνθη.

τί θέλετε; θέλω νὰ ἴδω τὸν κήπον.
 θὰ ὑπάγω μὲ τὸν φίλον νὰ φέρω πολλὰ
 ρόδα. δὸς ἐδῶ τὸ καλάθι, θὰ τὸ φέρω
 γεμᾶτο, κατόπι θὰ μάθω τὸ μάθημα.

ἡ νίνα τότε πέρασε ἀπὸ τὴν θύραν,
 κατέβη μὲ ἓνα καλάθι νὰ φέρῃ ἄνθη
 ἀπὸ τὸν κήπον. ἔφερε πολλὰ ρόδα.
 ἄλλα ἔδωκε τῆς μαρίας, ἄλλα ἔφερε
 τῆς μητέρας. ἡ νίνα ἦτο καλὴ κόρη.

θυρα ἄνθος

9.

ἄμαξα ξ

α μα ξα

ἄμαξα

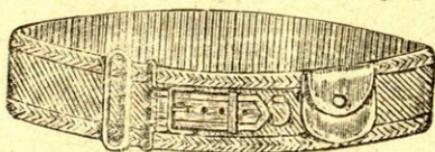
ἡ ἄμαξα ἔγινε ἀπὸ ξύλα, ἀπὸ δέρματα. ὁ ἀμαξᾶς μᾶς ἐφώνηξε νὰ φύγωμε. τώρα θὰ φύγω, ἔχω ἄμαξαν ἔξω. ἔφαγα φασόλια μὲ ξίδι, ἀλλὰ χωρὶς λάδι.

ιδέ μ. κρία ἔξω. ἦλθε μία καλὴ ἄμαξα. ἦτο μέσα ἓνας ξένος. τὴν ἄμαξαν ἔσυραν δύο μεγάλα δυνατὰ ἄλογα. ὁ ἀμαξᾶς ἔδωκε τὰ ἄλογα χόρτα, ἄχυρα. διατί δὲν τὰ ἔδωκε νερό;

ἄμαξα ξένος

10

ζώνη ζ

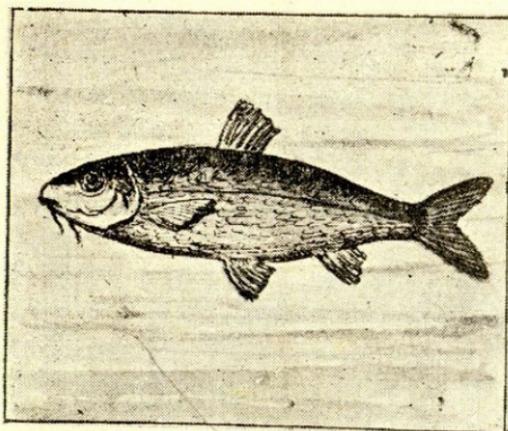

ζω νη ζώνη

ὁ θεὸς ἔκαμε ὅλα τὰ ζῶα. ἡ ρίζα τῶν φυτῶν ἐπάγωσε, τὰ φύλλα ἐζάρωσαν.

ιδὲ νίνα, ἡ ζωὴ ἔχασε τὴν ζώνην της. ἦτο ἀπὸ μετάξι, κόκκινη ζώνη. τὴν ἔβαλε ἐπάνω ἀπὸ τὸ φόρεμα, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔδεσε καλά. ἡ ζώνη λύθηκε, ἔπεσε κάτω χωρὶς νὰ τὴν ἰδῇ ἡ ζωὴ. ἡ ζώνη χάθηκε. ἡ ζωὴ τὴν ζητᾷ μαζί με τὴν μαρίαν.

ζώνη ζητῶ

11

ψάρι ψ
ψα ρι
ψάρι

θέλω νὰ πάρω ψάρι, ἀλλὰ δὲν ἔχω
ψιλὰ. ψὲς ἔκοψα μία φέτα ψωμί.

ὁ ὑπηρέτης ἐφώναζε· φέρε ψωμί
μαζὶ μὲ ζωμόν· φέρε νερό, διότι διψῶ
πολύ.

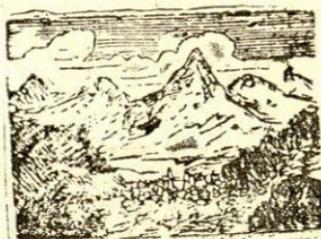
ἔλεγε ψὲς ἢ μαρία. ἓνα μεγάλο ψάρι μᾶλλον
ἔφερε ὁ ψαράς. ὁ νῆκος ἀγαπᾷ πολὺ τὸ ψητὸ
ψάρι. ζητᾷ ἀπὸ τὴν μητέρα ὀλίγο ψητὸ ψάρι.
ἀλλὰ τὸν ἔδωκε πολὺ ὀλίγο μὲ ψωμί.

ψαρι ψητο

12

βουνά

β ου βου ου

βου να βουνά, ούρανός.

ἰδοὺ βουνά ὑψηλά, ὑψηλά ἕως τὸν οὐρανόν. τὰ βουνά ἔχουν πολλὰ δάση, ὅπου κελαδοῦν τὸ ἀηδόνι μαζί με ἄλλα πουλλάκια.

τὰ βουνά, τὰ δάση, τὰ ἄνθη τῶν κήπων, τὰ ἔκαμε ὅλα ὁ καλὸς θεός. διὰ τοῦτο τὸν ἀγαπῶμεν.

ἡ μαρία ἀγαποῦσε πολὺ τὰ βουνά. σήμερα ἐγύρισε ὅλην τὴν ἡμέραν μαζί με τὴν νίνα. ἤκουσαν τὰ πουλλάκια νὰ κελαδοῦν· ἔκοψαν πολλὰ ἄνθη.

13 ΠΑΙΔΙΑ

παι δ: α α ι π αι π αι πε

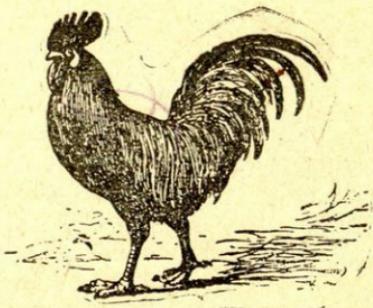
τί καλά παιδιά ή μαρία και ή νίνα!

παίζουν ήσυχα ήσυχα μαζί χωρίς να
φωνάζουν και χωρίς να μαλώνουν. Έχουν τὰ
χέρια και τὰ φορέματα καθαρά, παίζουν ωραία
σαν καλοί αδελφοί. ο πατέρας και ή μητέρα
απούν πολύ και τὰς δίδουν ωραία
πολλά όπωρικά.

14

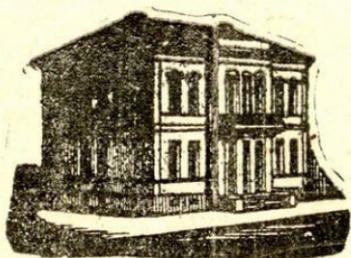
ΠΕΤΕΙΝΟΣ

ΕΙ Τ-ΕΙ ΤΕΙ

πε τει νός πετεινός φωνάζει.

ἔχομεν ἓνα πετεινὸν εἰς τὸν κῆπον.
εἶναι ὠραῖος. ἔχει μεγάλην οὐράν.
φωνάζει τὰς ὄρνιθας. ἐκεῖναι πηγαίνουν
μαζί του καὶ τὰς φυλάττει νὰ μὴ
φύγουν. τὸ πρωὶ πρωὶ ὁ πετεινός
φωνάζει κουκουρίκο. πότε ἄλλοτε
φωνάζει ὁ πετεινός δυνατά; ἢ νίνα
ἀγαπᾷ πολὺ τὰς ὄρνιθας. κάθε ἡμέραν
καταβαίνει εἰς τὸν κῆπον καὶ τὰς
δίδει σιτάρι νὰ φάγουν.

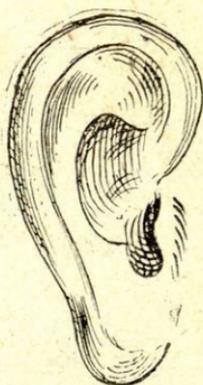
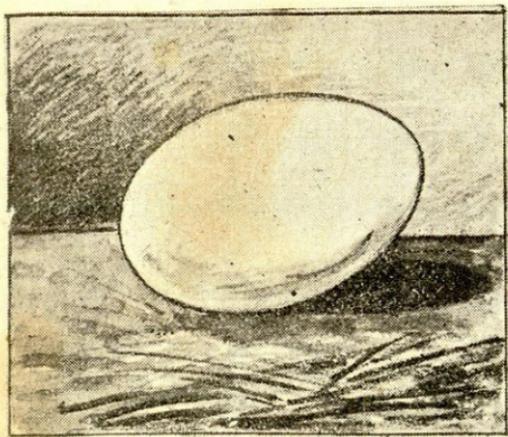
15 οἰκία οἱ
οἱ εἶ ἡ ἰ ὕ

οἱ τοῖχοι εἶναι ὕψηλοί.
ὅλοι οἱ πετεινοὶ εἶναι ὠραῖοι.

Ἴδου μία οἰκία. φαίνεται πολὺ
μεγάλῃ εἰς τὴν εἰκόνα. ἔχει μίαν θύραν
καὶ πολλὰ ὠραῖα παράθυρα. ἔχει
τέσσαρας τοίχους, ἀλλὰ μόνον ὁ ἕνας
τοῖχος φαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα.

ὅλοι κατοικοῦμεν εἰς οἰκίας καὶ
κοιμώμεθα μέσα.

αἱ οἰκίαι εἰς τὰ χωρία εἶναι χαμηλαὶ
καὶ οἱ τοῖχοί των εἶναι χαμηλοί.

16
αὐγὸ

αυ αβ

αὐγὸ, αὐγὴ, αὐλὴ αὐτί, αὐτὸς
 πότε ἢ ὄρνιθα θὰ παύσῃ νὰ φωνάζῃ;

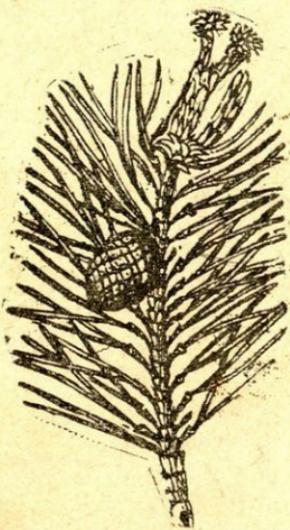
αὐτί

αυ αφ

2
 Σήμερα τὴν αὐγὴ ἢ ὄρνιθα ἐγέννησε ἐν αὐγῷ
 καὶ ἔπειτα ἤρχισε νὰ φωνάζῃ μέσα εἰς τὴν
 αὐλὴν. ἡ μητέρα τῆς νίνας, ἅμα ἀκούσῃ τὴν
 ὄρνιθα νὰ φωνάζῃ, πηγαίνει εἰς τὴν φωλεάν
 καὶ παίρνει τὰ αὐγά. αὐριον πάλιν ἡ ὄρνιθα
 θὰ γεννήσῃ νέον αὐγόν.

Γ. ΤΑ ΚΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

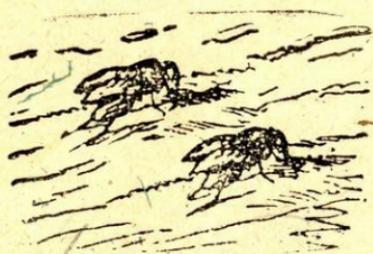

ΠΕΥΚΑ

ευ εφ ευ εβ
εὐτυχῶ εὐωδία
ηυ ηρ ηυ ηβ
ηύχῆθη ηύλόγησε

1. τὰ παιδιά παίζουν εἰς τὰ πεύκα.

εἰς τὴν χάλκην ὑπάρχει ἐν ὠραῖον δάσος ἀπὸ πεύκα. ὁ εὐθύμιος εὐρέθη μίαν ἡμέραν εἰς τὸ δάσος αὐτὸ κάτω ἀπὸ τὰ πεύκα. πόσον εὐωδίαζε τὸ δάσος! ἡ ὠραία εὐωδία τὸν ἔκαμε νὰ χαρῆ. ἐκεῖ ἦρε καὶ ἄλλα παιδιά καὶ ἔπαιξε μαζί των ἤσυχα ἤσυχα. ἦσαν ὅλα καλὰ καὶ εὐγενῆ παιδιά.

μυῖαι
 υι μι μι

οι ει η ι υ υι υιός

2. τὰ παιδιά δὲν ἀγαποῦν τὰς μυῖας.

τὰ παιδιά ἔπαιζαν πολὺ ζωηρά. μόνον ὁ υἱὸς τοῦ κηπουροῦ μὲ τὸν υἱὸν τοῦ μυλωνᾶ παίζουν μαζὶ ἔξω πολὺ ἤσυχα. Πηδοῦν καὶ ζητοῦν νὰ περάσῃ εἰς τὸ πηδήμα ὁ εἰς τὸν ἄλλον. ὁ υἱὸς τοῦ μυλωνᾶ ἐπήδησε δύο ὀργυῖας.

δύο μυῖαι ἐπέταξαν ἐπάνω εἰς τὰ χέρια των. ὅλοι ἐφώναξαν ἡ μυῖα εἶναι ζῶον ρυπαρόν· καλὸν νὰ διώκωμεν τὰς μυῖας, διότι μολύνου τὰ φαγητά μας καὶ μᾶς κάμουν κακόν.

βροχή

βρ βρέχει

γρ γρόσι

βλ βλάβη

γλ γλώσσα

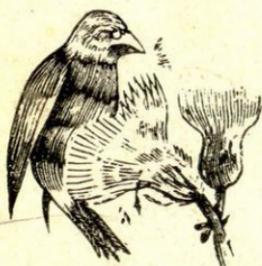
βδ ραβδί

γν γνωρίζω

3. τὰ παιδιά ἐβράχησαν εἰς τὸ δάσος.

ἐνῶ τὰ παιδιά ἐπαιζαν κάτω ἀπὸ τὰ πεῦκα, ἤρχισε νὰ βρέχη δυνατά. ἔβλεπαν τὰ μαῦρα σύννεφα καὶ τὴν βροχὴν. ἤθελαν νὰ φύγουν, ἀλλὰ δὲν ἐτολμοῦσαν. μόνον ὁ γρηγόριος ἔφυγε γλήγορα εἰς τὴν οἰκίαν του.

ὄλοι εἰς τὸ δάσος εἶχαν μόνον ραβδία μαζὶ των καὶ ὄχι ὀμβρέλλαν καὶ δι' αὐτὸ ἐβράχησαν. ποῖος ἐγνώριζεν ὅτι θὰ βρέξη; ἅμα ἐπῆγαν εἰς τὴν οἰκίαν των, ἤλλαξαν τὰ ρούχά των.

πτηνά

πτ πτηνόν.

πλ πληρώνω

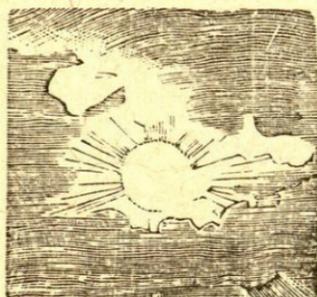
πλ πνέω.

πρ προτιμῶ

4. ἔβρεχε καὶ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος.

μόλις ἤρχισε νὰ βρέχη, τὰ πτηνά ἔπαυσαν νὰ ψάλλουν, ὅπως πρῶτα. ἤρχισε νὰ πνέῃ δυνατὸς ἄνεμος. τὰ παιδιά μαζευμένα κάτω ἀπὸ μίαν πεύκην δὲν ἤξευραν, τί πρέπει νὰ κάμουν.

εἰς τὸ νερὸ τῆς βροχῆς ἔπλυναν τὰ χέρια των. καὶ ὅταν εἶδαν ὅτι ἀπὸ τὸ πολὺ νερὸ ἔγιγε ἓνα ρυάκι, ἔβαλαν ἐπάνω εἰς αὐτὸ ξύλα, τὰ ὁποῖα ἔπλεαν σὰν πλοῖα.

στ στόμα σχ σχολεῖο
 σκ σκότος σθ ἀσθενής
 σπ σπάνω.

Β. ὁ ἥλιος διέσχισε τὰ σκοτεινὰ σύννεφα.

σὲ λίγο ἡ βροχὴ ἐστάθη. τώρα ἀπὸ τὴν σκόνιν εἶχε γίνει λάσπη. ὁ ἥλιος διέσχισε τὰ σκοτεινὰ σύννεφα καὶ ἤρχισε νὰ ζεσταίνῃ τὴν γῆν. ἡ γῆ, ἡ ὁποία ἐλούσθη ἀπὸ τὴν βροχὴν, ἦτο τώρα μαλακὴ πολὺ.

τὰ παιδία ἤρχισαν πάλιν νὰ παίζουν εἰς τὸ δάσος, καὶ ὁ γρηγόριος, ὁ ὁποῖος εἶχε χωρισθῆ ἀπὸ αὐτά, ἦλθε πάλιν μαζί των.

Ἦρχισε νὰ πνέῃ δυνατὸς
 ἄνεμος

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ (α)

Α	α	Ἄθηνᾱ	Α	α	Αθηνᾱ
Β	β	Βασίλειος	Β	β	Βασίλειος
Γ	γ	Γεώργιος	Γ	γ	Γεώργιος
Δ	δ	Δῆμος	Δ	δ	Δημήτριος
Ε	ε	Ἑλένη	Ε	ε	Ἑλένη
Ζ	ζ	Ζωή	Ζ	ζ	Ζωή
Η	η	Ἡρα	Η	η	Ἡρα
Θ	θ	Θεανῶ	Θ	θ	Θεανῶ

(α) Σκοπὸς τοῦ κεφαλαίου τούτου εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Ἄλφα-βήτου καὶ τῆς γραφῆς τῶν κεφαλαίων γραμμάτων.

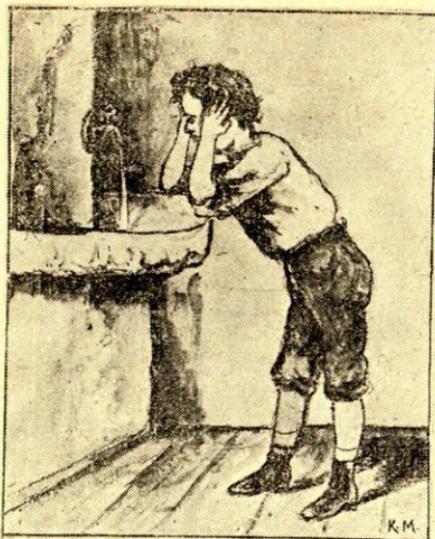
Ι ι Ἰωάννης	Ι ι Ἰωάννης
Κ κ Κίμων	Κ κ Κίμων
Λ λ Λέων	Λ λ Λέων
Μ μ Μαρία	Μ μ Μαρία
Ν ν Νέστωρ	Ν ν Νέστωρ
Ξ ξ Ξενοφῶν	Ξ ξ Ξενοφῶν
Ο ο Ὅμηρος	Ο ο Ὅμηρος
Π π Πέλοψ	Π π Πέλοψ
Ρ ρ Ρωξάνη	Ρ ρ Ρωξάνη
Σ σ Σόλων	Σ σ Σόλων

M

Τ	τ	Τιμολέων	Τ	τ	Τιμολέων
Υ	υ	Υάκινθος	Υ	υ	Υάκινθος
Φ	φ	Φωκίων	Φ	φ	Φωκίων
Χ	χ	Χαρίλαος	Χ	χ	Χαρίλαος
Ψ	ψ	Ψυχή	Ψ	ψ	Ψυχή
Ω	ω	Ὠκεανός	Ω	ω	Ὠκεανός

1 . 2 . 3 . 4 . 5 . 6

7 . 8 . 9 . 10

6. Ὁ μικρὸς Κλέων
πλύνεται.

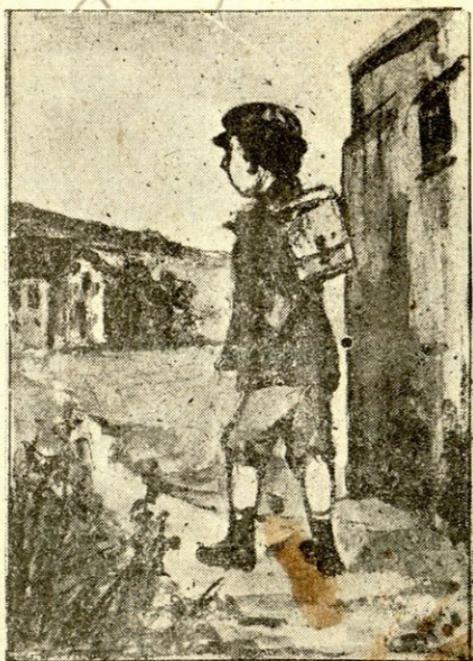
κλ κλαίω,
κν ὀκνηρὸς
κτ κτίστης
κρ ἀκρίδες
κμ ἀκμάζω

Ὁ Κλέων εἶναι καλὸ παιδί. Το πρῶτὸ ὅταν σηκώνεται ἀπὸ τὴν κλίνην του πλύνεται καλὰ καὶ κτενίζεται. Καὶ τὸν χειμῶνα ἀκόμη πλύνεται μὲ κρῦο νερό. Κάθε ἐβδομάδα πλύνει δλόκληρο τὸ σῶμά του, τὰς κνήμας καὶ τὰ πόδια του. Γνωρίζει ὅτι ὅποιος εἶναι καθαρὸς ἔχει σῶμα ζωηρὸ καὶ ἀκμαῖο. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Κλέων εἶναι πάντοτε καθαρὸς καὶ τὸν ἀγαποῦν ὅλοι.

Ὅποιος εἶναι μαθαρὸς
ἔχει σῶμα ζωηρό

7. Ὁ δρόμος τοῦ Κλέωνος.

τρ τρέχει
 δρ δρόμος
 τλ "Ατλας.
 τμ τμήμα
 μν κάμνω.

Μόλις πλυθῆ ὁ
 Κλέων, τρέχει νά
 φιλήσῃ τὸν πα-
 τέρα του καὶ τὴν
 μητέρα του. Τρώ-
 γει τὸ πρωινό του

πρόγευμα, χαιρετίζει τοὺς γονεῖς του καὶ ὑπά-
 γει εἰς τὸ σχολεῖο.

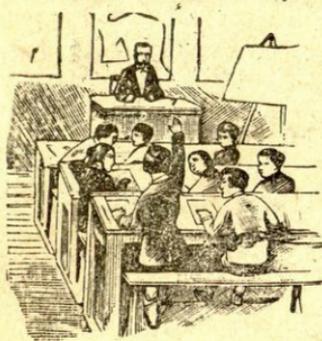
Εἰς τὸν δρόμον περιπατεῖ ἤσυχα χωρὶς νά
 στέκεται καὶ νά χάνῃ τὴν ὥραν του.

Μ' ὄλον ὅτι ὁ δρόμος του εἶναι ἀπὸ τὴν πα-
 ραλίαν, δὲν προσέχει, ὅπως κάμνουν ἄλλα
 παιδιά, εἰς τὰ ἀτμόπλοια, ποῦ περνοῦν.

Κρατεῖ τὰ βιβλία του ἤσυχα καὶ δὲν τὰ
 σκορπίζει εἰς τὸν δρόμον. Ἰδέτε, τί καθαρὸς
 εἶναι ὁ "Ατλας του καὶ τὰ βιβλία του.

8. Ὁ Κλέων φθάνει εἰς τὸ σχολεῖον.

φθ φθάνω, θλ θλίβομαι
 φλ φλύαρος, θρ ἄνθρωπος, θρόνος,
 φρ φρόνιμος, θν θνητός, ἔθνος.
 φν δάφνη, ἕξαφνα.

Ἄμα φθάση εἰς τὸ σχολεῖο, πηγαίνει ἤσυχα
 ἤσυχα εἰς τὸ θρανίον του καὶ
 κάθηται εἰς τὴν θέσιν του.

Δὲν θορυβεῖ, δὲν φλυαρεῖ,
 ὅπως μερικά ἄλλα ἄτακτα
 παιδιὰ.

Ὅπως εἶναι καθαρὸ, εἶναι καὶ φρόνιμο
 παιδί ὁ Κλέων.

Ἐμβαίνει ἕξαφνα ὁ διδάσκαλος εἰς τὴν
 παράδοσιν; Σηκώνεται ἀμέσως ὁ Κλέων καὶ
 χαιρετίζει. Ὁ Κλέων εἶναι εὐγενής.

Δὲν εἶναι θλιβερὸν νὰ μὴ ὀμιλᾶζουν ὅλα τὰ
 παιδιὰ τὸν Κλέωνα;

9. Ἡ σμαρίδα.

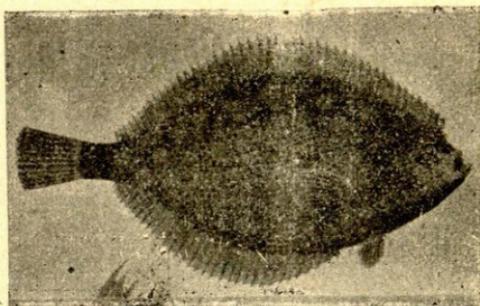
σμ Σμύρνη

σθ ἀσθέστι

σγ σγουραίνω

τσ κορίτσι

τζ τζίτζικας

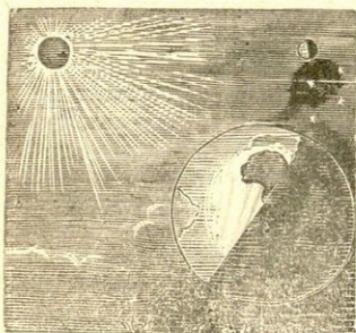

Ἡ σμαρίδα εἶναι μικρὸ ψάρι πολὺ νόστιμο. Τρώγεται πολὺ εὐχάριστα τηγανισμένον ἢ ψητό. Ὁ ψαράς ψαρεύει σμαρίδες καὶ τὴν νύκτα ἀκόμη μὲ ἓνα μεγάλον δαυλόν. Ρίπτει τὸ δίκτυ, ἀνάπτει τὸν δαυλόν. Ἐπειτα σβήνει τὸν δαυλόν καὶ σὺρει τὸ δίκτυ. Ἐπίσης καὶ ὁ τσίρος εἶναι ψάρι, ἀλλὰ ξηρό. Τὸ ξηραίνουν εἰς τὸν ἥλιον. Καλοὶ τσίροι γίνονται εἰς τὴν Ἄρετσούν.

Ἐν ᾧ περνοῦσε ἀπὸ τὸν δρόμον ὁ ψαράς, ποῦ πουλοῦσε τοὺς τσίρους, ἔσχυψε ἡ Μαρία ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ ἔσπασε τὸ τζάμι.

Ἐεἰς τὰ σγουρά της μαλλιὰ ἀκόμα εἶναι κομμάτια τοῦ τζαμιοῦ.

10. Τί ὠραῖον χρῶμα ἔχει ὁ οὐρανός.

χθ: ἀχθοφόρος

χρ: Χριστός

χλ: χλοερὸς

χν: πάχνη.

Χθές ὁ οὐρανὸς εἶχεν ὠραῖο χρῶμα γαλάζιο. Δὲν ἔβλεπες πουθενὰ κανένα σύννεφο· ἦτο καθαρὸς πέρα ὡς πέρα.

Δὲν ἔκαμνε πολλὴν ζέστην· ἦτο χλιαρὸς καιρὸς. Εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅλα ἦσαν ὠραῖα, τὰ ἄνθη, τὰ χόρτα ἦσαν πολὺ ζωηρά. Ἐτρέξαμεν, ἐπηδήσαμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἐτραγουδήσαμεν ἀπὸ τὴν χαρὰν μας. Τί ὠραῖα νὰ εἶναι πάντοτε ἔτσι ὁ καιρὸς!

Ἡ χλόη εἶχε καὶ ἐκεῖνη ζωηρὸ πρᾶσινο χρῶμα.

— ο ο ο —

Οἱ συνδυασμοὶ τῶν συμφώνων, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐγένετο μέχρι τοῦδε ἰδιαίτερα μνεία, δεόν νὰ διδάσκωνται προϋούσης τῆς ἀναγνώσεως ὅπου τὸ πρῶτον ἀπαντῶνται εἰς τὸ δεῦτερον μέρος τοῦ Ἀναγνωσματάριου.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

Α΄. ΤΟ ΑΓΓΕΛΑΚΙ

1. Τί διηγείται η γιαγιά.

Ένα βράδυ ο Νίκος και η Νίνα, οι δύο

ἀγαπημένοι ἀδελφοί, παρεκάλεσαν τὴν γιαγιά των νὰ τοὺς εἶπη μίαν ἱστορίαν.

(Ἀναγνωσματοῦρον, Ἔτος Σχολικὸν Α΄)

4

Ἡ γιαγιά ἤρχισε.

— Μίαν φράσιν ἦτον ἓνα μικρὸ παιδί.

Ἦτον ζωηρό, ὅπως ὁ Νίκος, καὶ ὠραῖο, ὅπως ἡ Νίνα.

— Πῶς τὸ ἔλεγαν τὸ παιδί, γιαγιά; ἠρώτησεν ὁ Νίκος.

— Τὸ ἔλεγαν Νίκο, εἶπεν ἡ γιαγιά.

Ὁ Νίκος ἐκτύπησε τὰς μικράς του παλάμας καὶ ἤκουε μὲ μεγάλην περιέργειαν. ✕

2. Νὰ ἤμην πουλί!

Τὸ παιδί ἐκεῖνο εἶδε ἓνα πουλί νὰ πετᾷ πολὺ ὑψηλά, μεσοῦρανα.

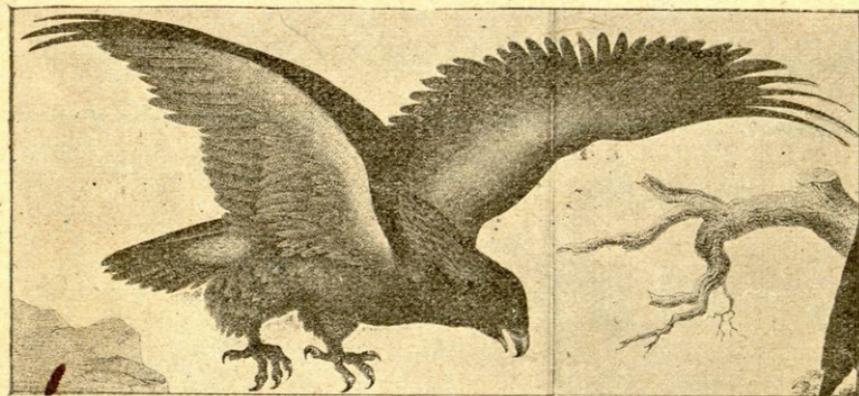
Τότε ἐσήκωσε τὰ χεράκια του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε·

« Ἄχ, Θεέ μου, ἄς ἤμουν καὶ ἐγὼ πουλί, νὰ πετῶ πολὺ ὑψηλά, μεσοῦρανα. »

Ἐν τῷ ἄμα καὶ τὸ θαῦμα!

Δύο μεγάλα πτερὰ ἐφύτρωσαν ὀπίσω εἰς τοὺς ὠμούς του.

Τὰ ἐκίνησε, ἐπήδησε καὶ ἐπέταξε ὕψηλά,
μεσοῦρανα. Φρ, φρ, ἔκαμαν τὰ ὠραῖα, τὰ

ζωγραφιστὰ τοῦ πτερά. Ἐπέτα ἐπάνω εἰς
τὸν οὐρανὸν σὰν ἀγγελάκι.

Χαρὰ εἰς τὸ ὠραῖο ταξίδι!

~~1.~~ Ἀχ, Θεέ μου, ἄς
ἤμην καὶ ἐγὼ πουλί.

3. Ὁ Νίκος ἀποχαιρετίζει τὴν μητέρα του.

Ἀπ' ἐκεῖ, ποῦ ἦτο ὕψηλά, ἐνθυμήθηκε τὴν
μαμά του.

« Ἡ μαμά μου θὰ μὲ χάσῃ καὶ θὰ κλαίῃ.
Θὰ γυρίσω ὀπίσω, νὰ τὴν ἀποχαιρετήσω. »

Ἡ μαμά ἤκουσε ἓνα φρ φρ.

Τί νὰ ἴδῃ!

Τὸ παιδί τῆς ἀγγελάκι μέσα εἰς τὴν ἀγ-
καλιά τῆς.

Τὸ καλὸ παιδί ἐφίλησε τότε τὴν μητέρα
του, τὴν ἀπεχαιρέτησε καὶ εὔρεθη μὲ δύο
πτερυγίσματα ὑψηλά, πολὺ ὑψηλά, μεσοού-
ρανα.

— Ἐκεῖ, ποῦ πάς, παιδί μου, κοίταξε
νὰ μὴ χάσῃς τὸ σπίτι μας. Νὰ μὴν ἀργήσῃς.
Ἄκούς; εἶπεν ἡ καλὴ μητέρα.

2 Ἡ μαμά μου θὰ
μὲ χάσῃ καὶ θὰ κλαίῃ.

4. Τί βλέπει ὁ Νῆκος.

Τὸ παιδί δὲν ἦτο παρήκοον. Ἦθελε νὰ ἀκούῃ τὴν μητέρα του. Ἀλλὰ ἡ πολλὴ χαρὰ, ποῦ εἶχε, δὲν τὸ ἄφινε νὰ ἀκούσῃ. Ἔτσι τὸ ἀγγελάκι ἐπέταξε, ἐπέταξε. Ἐπειτα ἐστάθηκε καὶ κορωνίζει σὰν πουλί, σὰν αἰετός.

Βλέπει ἀπὸ κάτω τὰ ποτάμια, σὰν ἀσημένια φίδια, νὰ σχίζουν τὰ πράσινα λιβάδια.

Βλέπει τὰ λευκὰ ἀρνάκια, σὰν θαμπερὰ σημάδια, νὰ βόσκουν εἰς τὸν ἀνθισμένον κάμπον.

Βλέπει καὶ τὸν βοσκὸν νὰ παίζει τὴν φλογέραν του καὶ ἀκούει τὸ γλυκό της τραγούδι.

3 - Τὸ παιδί δὲν ἦτο παρήκοον. Ἦθελε νὰ ἀκούῃ τὴν μητέρα του.

5. Τὸ παρήμοον ἀρνάκι.

✕ Ἀρνάκι ἄσπρο καὶ παχύ,
τῆς μάννας του καμάρι,
έβγῆκεν εἰς τὴν ἐξοχή,
εἰς τὸ χλωρὸ χορτάρι.

Ἀπ' τὴν χαρά του τὴν πολλή
ἀπρόσεκτα πηδοῦσε,
τῆς μάννας του τὴν συμβουλή
καθόλου δὲν ψηροῦσε. ✕

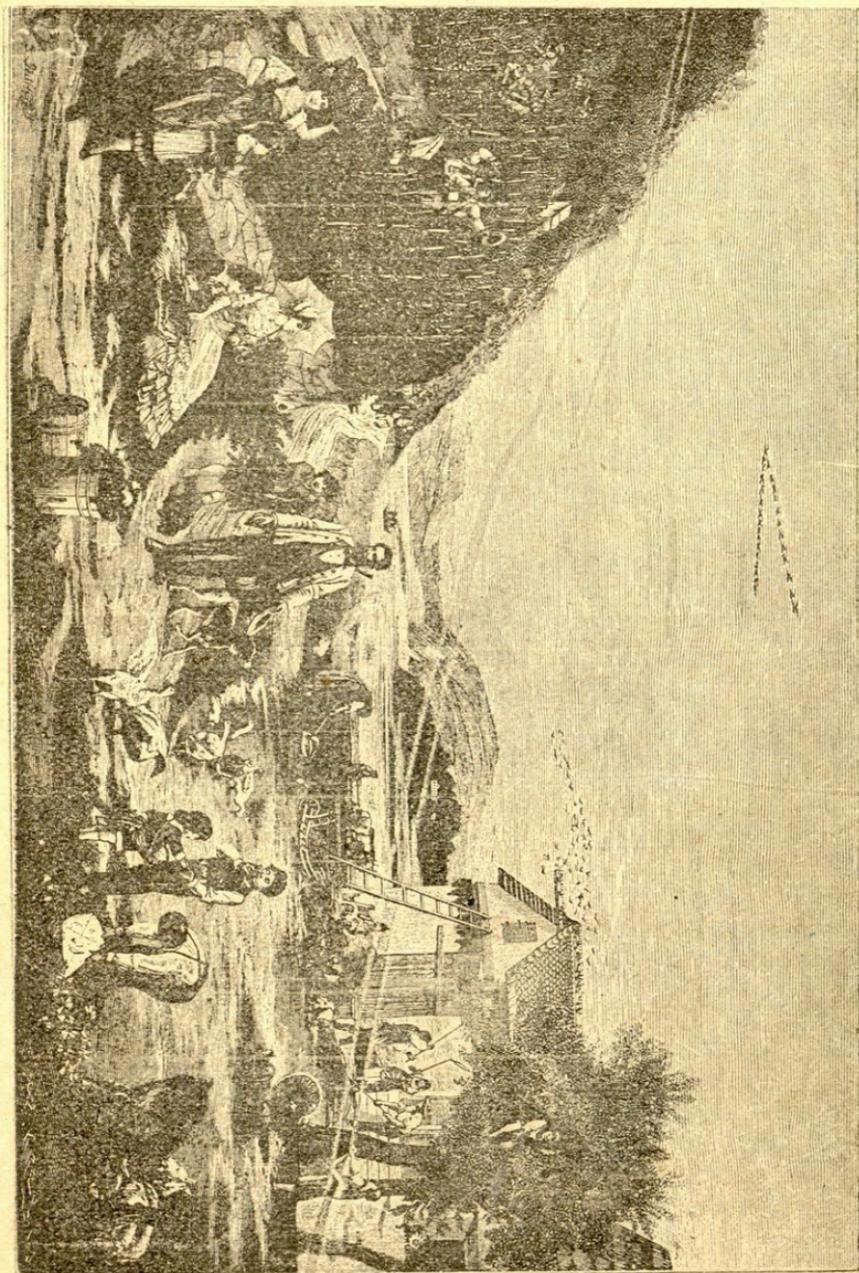
✕ Καθώς, παιδί μου, προχωρεῖς
καὶ σὰν ἐλάρι τρέχεις,
νὰ κακοπάθης ἤμπορεῖς
καὶ πρέπει νὰ προσέχης.

Χανδάκι βρέθηκε βαθύ,
ἀρμὰ σὰν παλληκάρι,
νὰ τὸ πηδήξῃ προτπαθεῖ
καὶ σπάνει τὸ ποδάρι.

6. Ὁ Νίκος ἀντικρύζει μίαν κόρην.

Ἀπὸ ἐκεῖ προχωρεῖ πετῶντας.

Ἐξαφνα ἀντικρύζει μίαν κόρην ὑψηλὴν καὶ ὠραίαν, ὅπως εἶναι ἡ ἀνοιξίς ὠραία, ποῦ φέρει τὰ λουλούδια μὲ τὴν εὐωδίαν των καὶ τὰ πουλιά μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνὴν των. Τόσον ὠραία ἦτο αὐτὴ ἡ κόρη!

Εἶχε τῆς αὐγῆς τὰς ἀκτῖνας εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ χρῶμα τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου εἰς τὰ δύο τῆς μάγουλα.

Ἀκούει τὸ καλὸ παιδί μίαν γλυκεῖαν φωνήν.

« Ἐλα, ἀγγελάκι μου, ἐδῶ. »

Τὸ παιδί δὲν ἐφοβήθη νὰ πετάξῃ μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς ὠραίας κόρης.

Ἡ κόρη τὸ ἐρίλησε καὶ τὸ λέγει.

« Τί θέλεις, παιδί μου, εἰς αὐτὰ τὰ μέρη; »

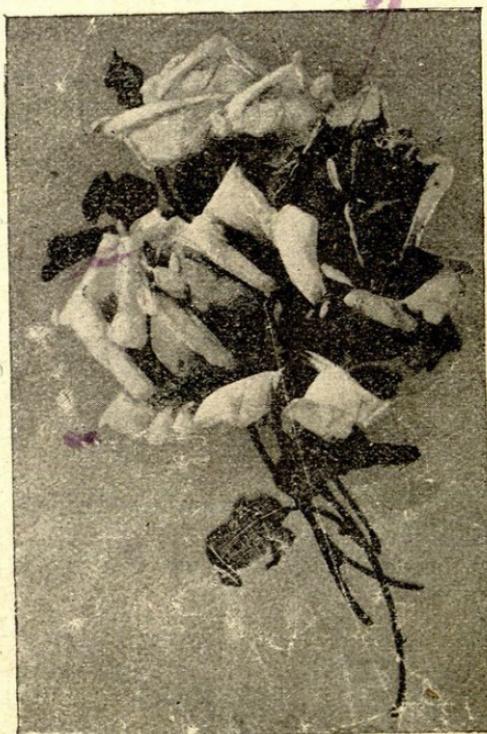
Ἐδῶ νοῦς ἀνθρώπου δὲν ἔφθασεν ἀκόμη. »

4 - Ἐδῶ νοῦς ἀνθρώπου δὲν ἔφθασεν ἀκόμη

7. Ἡ κόρη στολίζει τὸν Νίκον.

Τὸ ἀγγελάκι τῆς ἀποκρίνεται.

« Εἶδα ἓνα πουλί νὰ πετᾷ ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν, μεσοῦρανα. Ἄχ, Θεέ μου, εἶπα ἄς ἐγινόμην καὶ ἐγὼ πουλί. Ἐν τῷ ἄμα καὶ τὸ θαῦμα! Δύο μεγάλα μεγάλα πτερὰ ἐφύτρωσαν ὀπίσω ἀπὸ τὴν ράχιν μου. Τὰ ἔσεισα, ἐπήδησα καὶ ἐπέταξα πολὺ ὑψηλά, μεσοῦρανα. Φρ, φρ, ἔκαμαν τὰ ὠραῖα, τὰ ζωγραφιστά μου πτερὰ. »

Ἡ ὠραία κόρη ἐδέχθη τὸ παιδί μὲ τὰ πτερὰ, σὰν τὸ περιστέρι εἰς τὴν ἀγκάλην της.
« Στάσου, παιδί μου, νὰ σοῦ στολίσω τὴν

κεφαλήν καὶ νὰ σοῦ δώσω μίαν ἀγκαλιὰν μα-
γιατικά τριαντάφυλλα, νὰ τὰ πᾶς εἰς τὴν
ἀδελφήν σου.»

8. Πῶς ἐλέγετο ἡ κόρη καὶ τί κάμνει.

Ὅτι εἶπε καὶ τὸ ἔκαμεν ἡ ὠραία κόρη
ἀμέσως.

Ἐπέταξε. Εἶχε καὶ αὐτὴ πτερὰ.

Ἐφερεν ἀπὸ τὴν μηλέαν τὰ ἄνθη καὶ
ἀπὸ τὴν πορτοκαλιὰν τὰ λούλουδα καὶ ἐστό-
λισε τοῦ παιδιοῦ τὴν κεφαλήν.

Τὸ παιδὶ μέσα εἰς τὰς εὐωδίας ἠρώτησε.
— «Καλὴ κόρη, πῶς ὀνομάζεσαι;» — Λέγο-
μαι Ἀνοιξίς, εἶπεν ἡ κόρη.

Ὅταν ἐγὼ καταβαίνω εἰς τὴν γῆν καὶ
ἀφίνω τὰ χρυσᾶ καὶ μυρωδᾶτά μου παλά-
τια, διώχνω τὸν κρυερὸν χειμῶνα καὶ τὰ πα-
γωμένα νερά, ποῦ τρέχουν ἀπὸ τὰ ἄσπρα
του τὰ γένια.»

5_ Καλή υόρη, πῶς
 ὀνομάζεσαι; Λέγομαι
 Ἄνοιξις, εἶπεν ἡ υόρη.

10. Ἡ ἄνοιξις.

Ἦλθε πάλ' ἡ ἄνοιξις,
 ἦλθαν τὰ λουλούδια.
 Πράσινα ἡ γῆ φορεῖ,
 καὶ ἀνθίζει τὸ κλαρί
 καὶ παντοῦ χαρᾶς χοροὶ
 καὶ χαρᾶς τραγούδια.

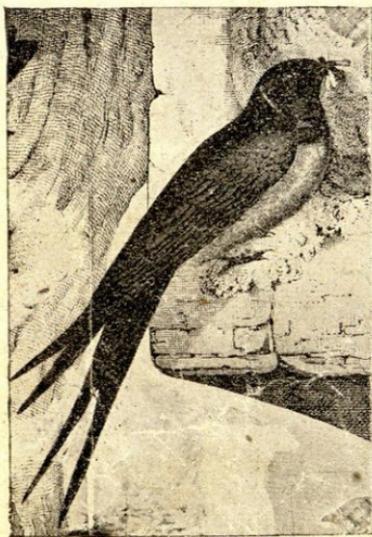
Ἐλυωσαν στὶς κορυφὰς
 τῶν βουνῶν τὰ χιόνια.
 Ἄνοιξ' ἡ τριανταφυλλιὰ
 κ' εἰς τὴν πρώτη τους φωλιὰ
 ἦλθαν πάλι τὰ πουλιὰ,
 ἦλθανε τὰ κρόνια.

Ὅλ' ἡ φύσις χαροπὴ
 χαίρεται καὶ ψάλλει.
 Ψάλλετε καὶ σεῖς, παιδιά,
 μὲ χαρούμενη καρδιά,
 ὁ χειμῶνας τὰ κλαδιά
 θὰ μαράνη πάλι.

11. Τί παραγγέλλει ἡ ἀνοιξις εἰς τὸν Νῆκον.

Προσκαλῶ τὰ χελιδόνια νὰ ἔλθουν,
 νὰ τραγουδήσουν καὶ
 νὰ κτίσουν τὴν φω-
 λεάν των.

Τὰ ἀηδόνια νὰ γλυ-
 κοτραγουδήσουν εἰς τὴν
 πρασινάδα.

Τὸν βοσκὸν νὰ παίξῃ
 τὴν φλογέραν τοῦ πλη-
 σίον εἰς τὸ ποτάμι.

Τὰ ἀρνάκια νὰ πηδήσουν ἐπάνω εἰς τὰ
 τρυφερὰ χόρτα.

« Πήγαινε τώρα, παιδί μου, εἰς τὴν μητέρα σου. Θὰ χάσης τὸ σπίτι σας καὶ ἡ μαμά σου θὰ κλαίη. »

Τὸ ἀγγελάκι ἐπέτα ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Δὲν ἐκατάλαβε τὰ λόγια τῆς καλῆς κόρης.

Πηδᾶ ἀπὸ τὴν ἀγκάλην της καὶ πηγαίνει ἔμπρός.

Βλέπει ἓνα παλάτι κρυσταλλένιο.

Μία κόρη ἐκάθητο ἔμπρός εἰς τὴν θύραν τοῦ παλατιοῦ ἀνασκομπωμένη. Εἰς τὰ πόδια της ἦτο ἓνα μεγάλο δρεπάνι.

Εἶχε τὸ χαμόγελο τῆς αὐγῆς εἰς τὸ ὠραῖόν της στόμα καὶ τὸ χρῶμα τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου εἰς τὰ δύο της μάγουλα.

12. Τί ἐρωτᾷ ἡ κόρη τὸν Νίκον
καὶ τί ἀπαντᾷ ὁ Νίκος.

Τὸ παιδί, χωρὶς νὰ τὸ φωνάξῃ ἡ κόρη, ἐπέταξε εἰς τὴν ἀγκαλιά της.

Ἡ κόρη τὸ ἐρωτᾷ.

— Τί θέλεις, παιδί μου, εἰς αὐτὰ τὰ μέρη;
 Εἰς αὐτὰ τὰ μέρη νοῦς ἀνθρώπου δὲν ἔφθασεν
 ἀκόμη.

Τὸ ἀγγελάκι ἀποκρίνεται.

« Εἶδα ἓνα πουλί νὰ πετᾷ ἐπάνω εἰς τὸν
 οὐρανόν, μεσοούρανα. Ἄχ, Θεέ μου, εἶπα, ἄς
 ἐγινόμην καὶ ἐγὼ πουλί! »

Ἐν τῷ ἅμα καὶ τὸ θαῦμα!

Δύο μεγάλα πτερὰ ἐφύτρωσαν ὀπίσω εἰς
 τὴν ράχιν μου. Τὰ ἔσεισα, ἐπήδησα καὶ ἐπέ-
 ταξα πολὺ ὑψηλά, μεσοούρανα.

Φρ, φρ, ἔκαμαν τὰ ὠραῖα, τὰ ζωγραφισ-
 τὰ πτερὰ μου.

6_ Φρ φρ ἔκαμαν τὰ
 ὠραῖα, τὰ ζωγραφιστὰ
 πτερὰ μου.

13. Ἡ κόρη δίδει δῶρα εἰς τὸν Νῆικον.

Ἡ ὡραία κόρη ἐδέχθη τὸ παιδί μετὰ τὰ πτερά, σὰν τὸ περιστέρι εἰς τὴν ἀγκάλην της, καὶ τοῦ εἶπε.

« Στάσου νὰ σέ δώσω καὶ ἐγὼ ἓνα δῶρον, μετὰ τὸ ὁποῖον θὰ γίνῃς πλούσιον παιδί. »

Καὶ πετᾷ ἀμέσως — εἶχε καὶ αὐτὴ πτερὰ χρυσαῖα. — Δύο πτερυγίσματα ἔκαμε καὶ εὐρέθη εἰς ἓνα χωράφι γεμᾶτο ὄριμον σιτάρι. Ἐκοψε ἓνα χρυσὸ στάχυ καὶ τὸ ἔφερεν εἰς τὸ ἀγγελάκι.

« Πάρε αὐτό, παιδί μου, καὶ φύτευσέ το εἰς τὸ χωράφι σας. Καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν θὰ γίνῃς πλούσιον. »

Ἰ - Στάσου νὰ σέ δώσω καὶ ἐγὼ ἓνα δῶρον

15. Τὸ Θέρος.

Τὸ ἀγγελάκι ἔβαλε τὸ στάχυ μέσα εἰς τὰ ἀνοιξιὰτικα τριαντάφυλλα.

Ἐπειτα ἠρώτησε τὴν κόρην.

— « Καλὴ κόρη, πῶς ὀνομάζεσαι; »

« Ὀνομάζομαι Θέρος, ἀπήντησεν ἡ κόρη. Ὅταν ἔλθω ἐγὼ εἰς τὴν γῆν, ὠριμάζει τὸ σιτάρι. »

Ὁ γεωργὸς παίρνει ἓνα μεγάλο δρεπάνι καὶ τὸ θερίζει. Κάμνει ἐσοδείαν πολλήν. Κάμνει ἀλεύρι καὶ ψωμί.

Τώρα, παιδί μου, ἐπροχώρησες παρὰ πολύ. Γύρισε στὸ σπίτι σας, διότι ἡ μητέρα σου σὲ ἔχασε καὶ σὲ γυρεύει. »

Τὸ ἀγγελάκι βλέπει τὴν εὐμορφίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ δὲν θέλει νὰ γυρίσῃ ὀπίσω. Θέλει νὰ προχωρήσῃ. Μὲ ἓνα τίναγμα τῶν πτερῶν του εὐρέθη μακρὰν ἀπὸ τὴν κόρην.

Πετᾶ, πετᾶ, δὲν σταματᾶ. Ἄχ, παρήκοο παιδί, ποῦ πηγαίνεις τόσον μακρὰν;

Ἵστερα ἀπὸ ὀλίγο ὁ οὐρανὸς μεταβάλλεται. Σύννεφα θαμπερὰ φαίνονται ἀπέναντι.

14. Τὸ ἄλώνι.

Πρῶτ' ἄπρῶτ' ξυπνάει
ὁ κάθε γεωργὸς
καὶ στὸ ἄλώνι πάει
ἀμέριμνος, γοργός.

Καὶ βλέπει τὸ σιτάρι
ξανθὸ καὶ τρυφερὸ
νὰ βγαίν' ἀπ' τὸ χορτάρι,
ποῦ θοίβεται ξερό.

Καὶ ὅταν θὰ βραδιάξη,
τὸ ἄλογο περνᾷ
στὸ φορτωμέν' ἀμάξι
καὶ στὸ χωριὸ γυρνᾷ.

Κ' ἔχει σκοπὸ τοῦ μόνο
νὰ κάμη ἐτοδειά,
νὰ τρών' ὅλον τὸν χρόνον
τ' ἀθῶά του παιδιά.

16. Τί βλέπει εἰς τὸ πέταγμά του.

Ὁ ἥλιος ἐκρύβη μέσα εἰς τὰ σύννεφα.
Τὸ παιδὶ πετᾶ, πετᾶ, δὲν σταματᾶ.

Βλέπει ἓνα παλάτι χρυσὸ ἐπάνω εἰς ἓνα σκοτεινὸν σύννεφον. Βλέπει καὶ μία χρυσοῦ κληματαριὰ μὲ λαμπερὰ σταφύλια νὰ περιτριγυρίζῃ τὸ δλόχρυσον παλάτι.

« Ἄχ, Θεέ μου,
εἶπε θὰ καθίσω ἐπάνω
εἰς τὴν κληματαριὰν
νὰ φάγω σταφύλια.
Ἄς ὑπάγω. »

Τότε ἐνθυμήθηκε τὸ ὠραῖο τραγούδι τοῦ τρύγου·

Τρύγος πρόσχαρα προβαίνει,
ἐορτάζ' ἢ οἰκουμένη,
ἢ φλογέρ' ἢ χολογᾶ.
Τὸ φθινόπωρο βοᾷζει,
τρυγητῆς πανηγυρίζει
καὶ τὰμπέλια του τρυγᾶ.

Στρῶστε φύλλα, στρῶστε φτέρη
 ἐπιδέξια μὲ τὸ χέρι
 κι' ἀπὸ πάνω τεχνικά
 τὸ ἀρνάκι μας λιανίστε
 καὶ ὀλόγυρα καθίστε
 νὰ χαροῦμε φιλικά.

8 - Βλέπει ἕνα παλά-
 τι χρυσοῦ ἐπάνω εἰς
 ἕνα σιοτεινὸν σύννεφον.

17. Συναντᾷ καὶ ἄλλην κόρην.

Ἔκαμε δύο πτερυγίσματα. Εἰς τὸ τρίτο πτερύ-
 γισμα εὐρέθη ἐπάνω εἰς τὴν χρυσοῦ κληματαριά.

Βλέπει ἀπὸ κάτω μίαν ὠραίαν κόρην ἀνασκουμ-
 πωμένην. Εἶχε τὸ χαμόγελο τῆς αὐγῆς εἰς τὰ χεῖλη
 καὶ τοῦ ἡλίου τὴν ἀνατολήν εἰς τὸ μέτωπον.

Μακρὰν οἱ κάμποι ἦσαν καταπράσινοι ἀπὸ τὰ κλήματα. Καὶ ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα τῶν ἀμπελιῶν ἤστραπταν τὰ σταφύλια ὡς μαργαριτάρια.

Καὶ ἐκεῖ, ποῦ μὲ θαμπωμένον νοῦν καὶ μάτια περίεργα ἐκοίταζε τὴν ὠραιότητα τῆς φύσεως, ἀκούει τὴν ὠραίαν κόρην νὰ τοῦ λέγῃ.

18. Ὁ Νίκος καὶ ἡ κόρη συνομιλοῦν.

— Ἐλα, παιδί μου, εἰς τὴν ἀγκαλιά μου.

Τὸ παιδί ἐπέταξεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς ὠραίας κόρης.

Ἡ κόρη τὸ ἐρωτᾷ.

— Τί θέλεις, παιδί μου, εἰς αὐτὰ τὰ μέρη; Εἰς αὐτὰ τὰ μέρη νοῦς ἀνθρώπου δὲν ἔφθασεν ἀκόμη!

Τὸ ἀγγελάκι ἀποκρίνεται.

— Εἶδα ἓνα πουλί νὰ πετᾷ ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν, μεσοῦρανα. Ἄχ, Θεέ μου, εἶπα, ἅς ἐγινόμεν καὶ ἐγὼ πουλί. Ἐν τῷ ἅμα καὶ τὸ θαῦμα! Δύο μεγάλα πτερὰ ἐφύτρωσαν ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους μου. Τὰ ἔσεισα, ἐπήδησα καὶ ἐπέταξα πολὺ ὑψηλά, μεσοῦρανα. Φρ, φρ, ἔκαμαν τὰ ὠραῖα ζωγραφιστά μου πτερὰ.

Ἡ ὠραία κόρη ἐδέχθη τὸ παιδί μὲ τὰ πτερὰ, σὰν

τὸ περιστέρι, εἰς τὴν ἀγκαλὴν τῆς καὶ τὸ εἶπε.
 — Στάσου νὰ σὲ δώσω καὶ ἐγὼ ἓνα δῶρον, μὲ
 τὸ ὁποῖον θὰ γίνῃς πλούσιο παιδί.

19. Τὰ δῶρα τῆς τρίτης κόρης.

Ἐπέταξεν ἡ ὡραία κόρη. Εἶχε καὶ αὐτὴ χρυσὰ
 πτερὰ. Δύο πτερυγίσματα ἔκαμε, καὶ μετὰ τὸ τρίτον
 εὐρέθη εἰς ἓνα ἀμπέλι θεόρατο. Ἐκοψεν ἓνα κλῆμα
 γεμάτο ἀπὸ πράσινα φύλλα καὶ σταφύλια, ποῦ ἦ-
 στραπταν σὰν τὸ μαργαριτάρι.

Τὸ ἔφερε καὶ τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ ἀγγελάκι. Τοῦ
 λέγει.

— Πάρε, παιδί μου, καὶ φύτευσέ το εἰς τὸ χω-
 ράφι σας. Καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν θὰ γίνῃς
 πλούσιο.

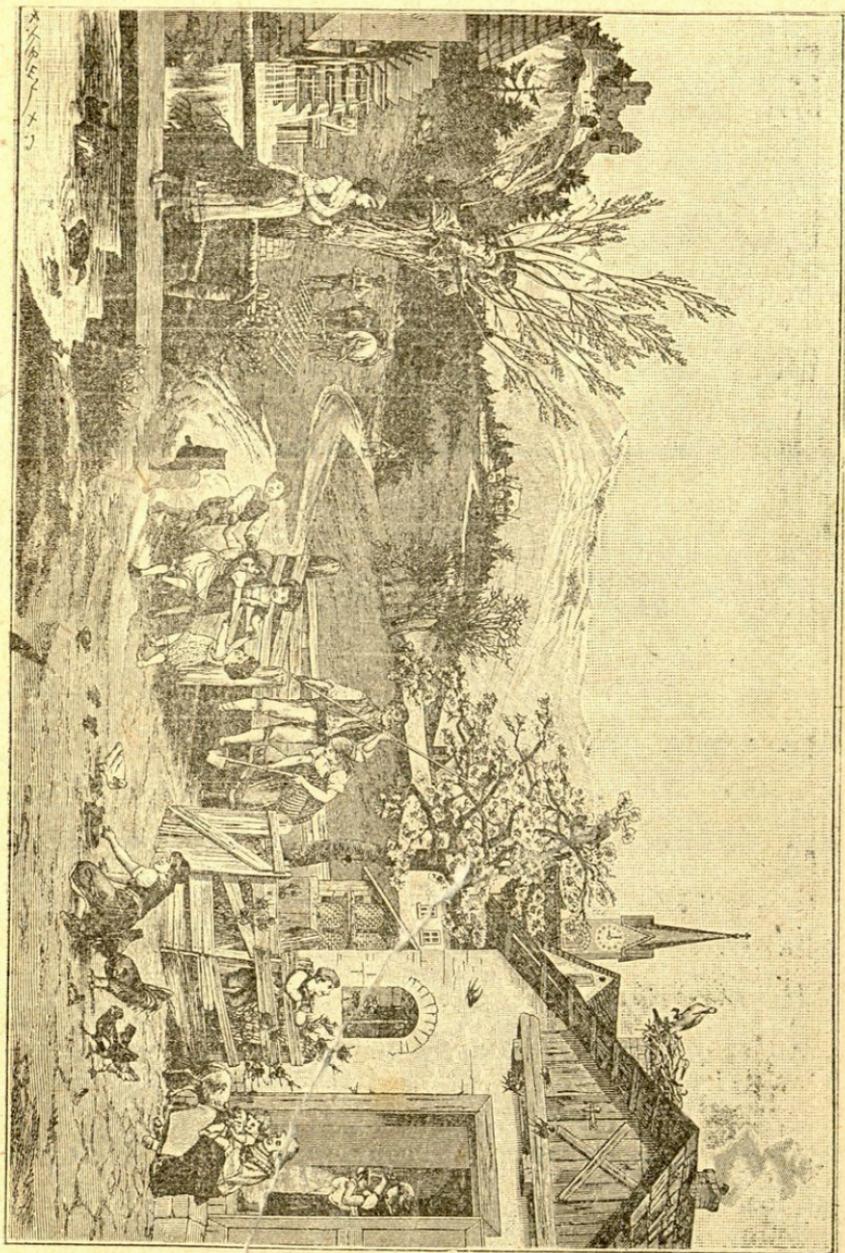
Τὸ ἀγγελάκι ἐπέρασε τὸ ὡραῖον κλῆμα εἰς τοὺς
 ὄμους του.

— ὦ Θεέ μου, εἶπε· πόσα δῶρα θὰ φέρω εἰς τὴν
 μητέρα μου!

Ἐπειτα ἠρώτησε τὴν κόρην·

— Καλὴ κόρη, πῶς ὀνομάζεσαι;

— Ὀνομάζομαι Φθινόπωρον, ἀπήντησεν ἡ
 κόρη.

9_ ὦ Θεέ μου, εἶπε
 πόσα δῶρα θὰ φέρω
 εἰς τὴν μητέρα μου.

20. Τί δίδει τὸ Φθινόπωρον.

— Ὅταν ἔλθω ἐγὼ εἰς τὴν γῆν, κάμνω τὰ μῆλα κατακόκκινα, τὰ ροδάκινα τριανταφυλλένια, τὰ σύκα γλυκὰ ὡς τὸ μέλι, τὰ πεπόνια γλυκὰ ὡς ἡ ζάχαρη. Ἀλλά, παιδί μου, σύρω μαζί μου καὶ θαμπερὰ σύννεφα. Πότε πηγαίνουν ἐμπρός μου καὶ πότε μὲ ἀκολουθοῦν καὶ δὲν θέλουν νὰ μὲ ἀρήσουν.

Ἡ γῆ κάποτε χάνει τὸν ὠραϊὸν τῆς ἡλίου, καὶ τὴν σκεπάζει σκότος. Καὶ κάποτε τὰ νέφη γίνονται βροχή. Ἡ βροχὴ πίπτει εἰς τὴν γῆν, τὴν ὀρσορίζει, τὴν ζωογονεῖ, διὰ νὰ δώσῃ ὕστερα ἀπὸ καιρόν, ὕστερα ἀπὸ ἓνα χρόνον, ποῦ θὰ ξαναέλθω, ὠραίους καρπούς.

Τώρα, παιδί μου, ἐπροχώρητες παρὰ πολὺ. Γύ-

ρισε εἰς τὸ σπίτι σας. Διότι ἡ μητέρα σου σὲ ἔχασε καὶ σὲ γυρεύει.

Τὸ ἀγγελάκι βλέπει τὴν εὐμορφίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ δὲν θέλει νὰ γυρίσῃ ὀπίσω. Θέλει νὰ προχωρήσῃ.

Μὲ ἓνα τίναγμα τῶν πτερῶν του εὐρέθη μακρὰν τῆς κόρης.

Ἄχ, ἄχ! Ἄσχημα ἔκαμε τὸ παρήκοο παιδί.

Τώρα προχωρεῖ καὶ χώνεται μέσα εἰς σύννερα πυκνὰ καὶ θολωμένα. Οἱ ἄνεμοι συρίζουν καὶ παλεύουν. Αἱ βρονταὶ μουγκρίζουν. Αἱ ἀστραπαὶ σπινθηρίζουν. Οἱ κεραυνοὶ διασταυρώνονται.

10_ Τώρα, παιδί μου, ἐ
προχώρησες παρὰ πολὺ
Ἔγυρισε εἰς τὸ σπίτι σας.

21. Μία κουκουβάγια.

— Ἄχ! τί ἔκαμα! εἶπε καὶ ἐκτύπησε μὲ τὰ
χεράκια του τὸ πρόσωπο. Στρέφει τὸ φοβισμένο μάτι

του πρὸς τὰ ὀπίσω. Εἶναι μέσα εἰς τὰ σύννεφα χω-
μένο. Τὸ σπίτι των δὲν φαίνεται.

Γυρίζει πάλιν πρὸς τὰ ἐμπρός. Βλέπει ἕνα πύρ-
γον ὑψηλόν. Ἡ κορυφή του φθάνει ἕως τὸν οὐρανόν.

Ἡ ρίζα του χάνεται μέσα εἰς τὰ σύννεφα. Γύρω του
ἐκάθηντο οἱ ἄνεμοι μὲ φουσκωμένα μάγκυλα. Ἀπὸ
τὰ πλάγιά του τρέχουν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς. Εἰς τὴν
κορυφήν του μιὰ μεγάλη κουκουβάγια φωνάζει.

— Κουκουβάου, κουκουβάου !

11 - Εἰς τὴν κορυφὴν
 τοῦ μία μεγάλη μου-
 μουβάγια φωνάζει.
 Κουμουβάου.

22. Ἀποχαιρετισμός.

Μ' ἀνοιξιότιζα λουλούδια μρωμένα δροσερά,
 μὲ παιγνίδια, μὲ τραγούδια,
 μὲ φωνές καὶ μὲ χαρὰ
 τὸν λευκόμαλλο χειμῶνα
 ἄς τὸν διώξωμε καὶ πάλι
 καὶ καθεὶς μας ἄς τοῦ ψάλλῃ·
 Στὸ καλὸ γεροχειμῶνα, στὸ καλό!

Τοῦ Μαρτιοῦ τὰ χελιδόνια
 μὲ τὰ μαῦρά τους περὰ
 ἦλθαν κ' ἔδιωξαν τὰ χιόνια
 καὶ μᾶς φέρνουν ζωηρὰ

τόσα γιούλια, τόσα ρόδα
καὶ τῆς αὔρας ἢ πνοῇ
ξαναφέρει τὴν ζωὴν
Στὸ καλό, γεροχειμῶνα, στὸ καλό!

Οἱ ἀγροὶ ὄλοι φοροῦνε
καταπράσινη στολὴ
καὶ στοὺς κήπους, ποῦ ἀνθοῦνε,
κελαδεῖ κάθε πουλί·
ὄλ' ἢ φύσις λουλουδίξει
καὶ φωνάζουν τὰ παιδιὰ
μὲ χαρούμενη καρδιά·
Στὸ καλό, γεροχειμῶνα, στὸ καλό!

23. Ὁ Νῆκος βλέπει ἓνα γέρο.

Τὸ παιδί ἔτρεμεν ἀπὸ τὸν φόβον καὶ ἀπὸ τὸ
κρύο. Ὅπισω του σκότος, ἐμπρὸς του τρόμος.

— Εἶπε ὁ Θεός, εἶπε, νὰ μὲ δυναμώσῃ νὰ πετά-
ξω εἰς αὐτὸ τὸ ἄγριο παλάτι. Ἄν ἠμπορέσω νὰ γυ-
ρίσω ὀπίσω εἰς τὸ σπίτι μας, θὰ τὰ πῶ ὅλα αὐτά,
ποῦ εἶδα, εἰς τὴν γιαγιάν μου νὰ τὰ λέγῃ εἰς τὴν
Νίνα μας ὡς παραμῦθι.

Ἐτίναξε τὰ πτερὰ του δύο φορές· τὴν τρίτην
φορὰν εὐρέθη ἐμπρὸς εἰς ἓνα γεροντάκι.

Ἦτον ἓνας γέρος, ποῦ τὰ πόδια του ἔπατοῦσαν
εἰς τὰς ρίζας τοῦ παλατιοῦ καὶ τὰ ἄσπρα του μαλ-

λιὰ ἀνέμιζεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐχάνοντο μέσα εἰς τὰ μαῦ-
ρα σύννεφα. Ἀπὸ τὰ ἄσπρα τὰ γένια του τρέχουν
οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς.

Ἡ φωνή του ἦτο βραχνή. Ὄταν ὁμιλήσῃ, βροντᾷ.
Ὄταν σὲ ἰδῆ, ἀστράπτει. Ὄταν θυμώσῃ, ρίπτει ἀστρο-
πελέκια.

12 - Ἡ φωνή του ἦτο
βραχνή. Ὄταν ὁμιλήσῃ
βροντᾷ. Ὄταν σὲ ἰδῆ,
ἀστράπτει.

24. Τί ἔγιναν τὰ δῶρα τοῦ Νίκου.

Τὸ παιδί ἐξάρωσε τὰ πτερά του καὶ τρομαγμέ-
νο, ὡς δειλὸ περιστέρι, ἐκάθισε γονατιστὸ εἰς τὰ πό-
δια τοῦ γέροντος.

Ἀπὸ τὸ κρῦο τὰ ρόδα ἐμαράθησαν μέσα εἰς τὴν
ἀγκάλην του καὶ ὁ δυνατὸς βοριάς, πλέον δυνατὸς

ἀπὸ ἐκεῖνον, ποῦ αἰσθάνονται τὰ ὑψηλὰ βουνὰ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χειμῶνος, τοῦ ἐσκόρπισε ὅλα τὰ δῶρα τῆς Ἀνοιξέως, τοῦ Θέρους καὶ τοῦ Φθινοπώρου.

— Τί γυρεύεις ἐδῶ ; ἠρώτητεν ὁ γέρος.

Ἄλλὰ τὸ ἀγγελάκι δὲν δίδει ἀπάντησιν. Ἡ φωνὴ του ἐπάγωσε.

~~16~~

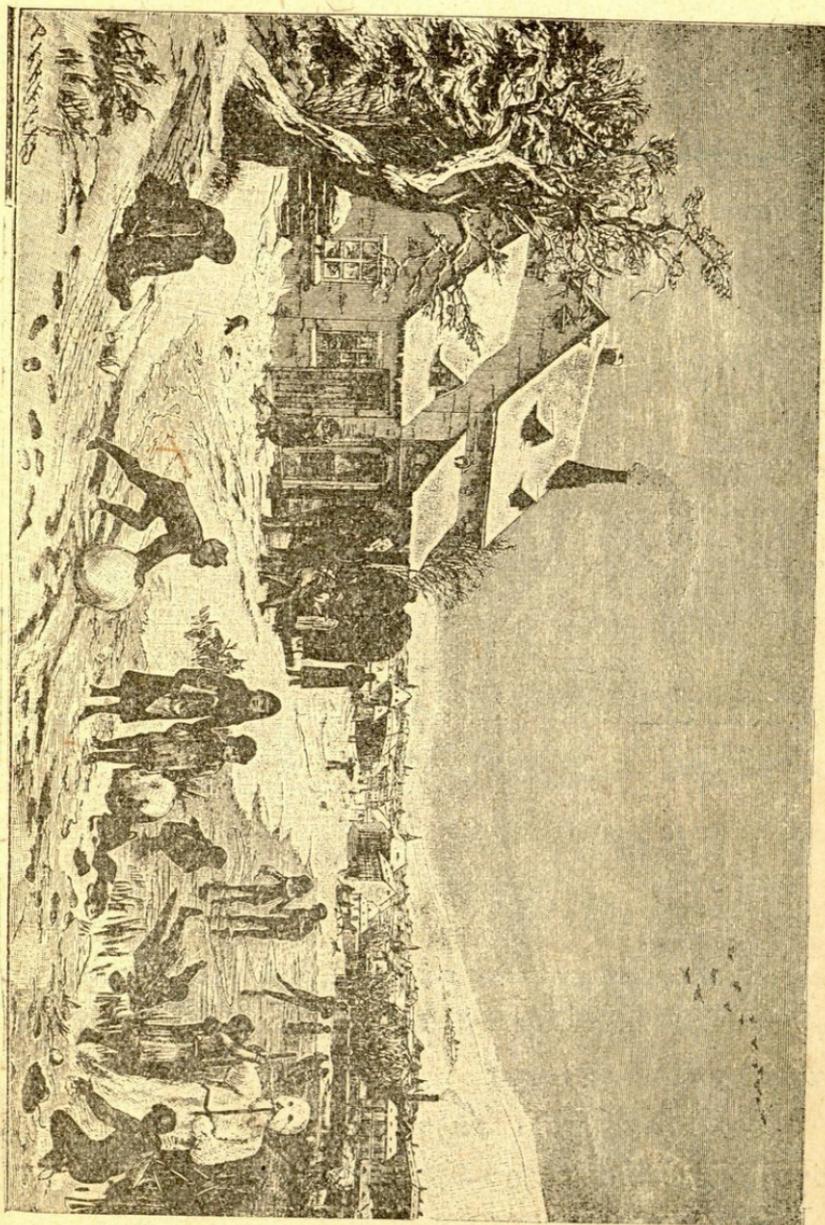
25. Ὁ χειμῶν.

Ὁ γέρος τότε ἔσκυψε καὶ τὸ ἔβαλε μέσα εἰς τὴν παγωμένην παλάμην του, ὅπως ἡ Νίνα πιάνει τὴν κούκλαν τῆς καὶ παίζει.

— Τί θέλεις ἀπὸ ἐμένα ; τὸ ἐρωτᾷ πάλιν. X

— Θέλω τὴν μητέρα μου, εἶπε τὸ ἀγγελάκι καὶ ἔκλαιε.

— Μὲ βλέπεις ἐμένα τὸν γέρο ; Εἶμαι ὁ Χειμῶνας. Ὅταν καταβῶ εἰς τὴν γῆν, τὰ σύννεφα μὲ περικυκλώνουν, ὁ οὐρανὸς γίνεται κατάμαυρος, οἱ καταρράκται του ἀνοίγονται καὶ πίπτει ἡ βροχή. Ὁ ἥλιος εἶναι ἐχθρὸς μου, καὶ τὸ φεγγάρι κρύπτει τὸ ὄχρὸ του πρόσωπο ἀπὸ τὸν φόβον. Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ θεόρατο παλάτι ; Ἐκεῖ πήγαινε νὰ μάθης διὰ τὴν μητέρα σου. X

26. Ὁ Νίκος ζητεῖ νὰ μάθῃ διὰ τὴν
μητέρα του.

Τὸ ἀγγελάκι μὲ ἓνα τίναγμα τῶν πτερῶν του ἀπὸ τὰ χιόνια καὶ τὰ νερὰ εὐρέθη μακρὰν ἀπὸ τὸν γέρον.

Ὡς φωτεινὸν λιθάρι, ποῦ φεύγει ἀπὸ καμμίαν ἄκραν τοῦ κόσμου καὶ πηγαίνει γοργὸ γοργὸ καὶ χάνεται εἰς τὴν ἄλλην, ἔτσι καὶ τὸ μικρὸ ἀγγελάκι ἔσεισε τὰ βρεγμένα του πτερὰ καὶ ἐπέταξε μέσα εἰς τὰ ἄλλα ἄστρα.

Εἰς τὸν δρόμον του βλέπει μίαν κόρην πεντάμορφον. Εἰς τὴν κεφαλὴν εἶχε στεράνι τὸ ἀργυρὸ φεγγάρι μὲ τὰς ὠχρὰς του ἀκτῖνας, εἰς τὰ χεῖλη τὸ χαμόγελο τῆς μητέρας του· εἰς τὸ βλέμμα τὴν παρηγορίαν, ποῦ δίδει τὸ ἀνέλπιστο φῶς εἰς τὸν κουρασμένον ὁδοιπόρον μέσα εἰς τὸ ἐρημικὸ σκοτάδι.

27. Ἡ Σελήνη.

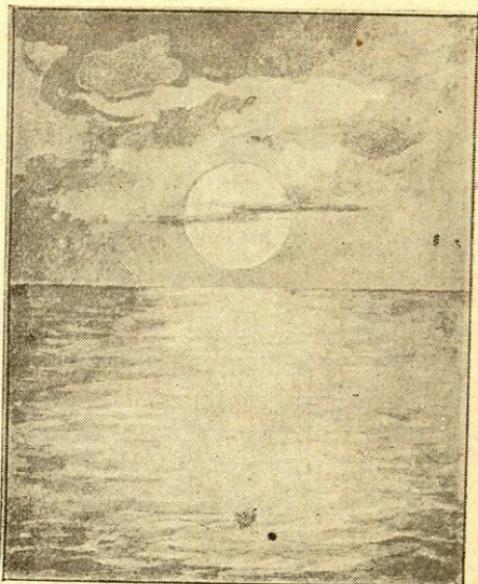
Ἡ κόρη, ὅταν εἶδε τὸ ἀγγελάκι νὰ πετᾷ μικρὸ καὶ ἐλεύθερο μέσα εἰς τὰ μαῦρα σύννεφα, ἐπῆγε κοντά του καὶ τὸ ἠρώτησε.

Ἐκεῖνο πάντοτε καὶ παντοτεινὰ λέγει τὰ ἴδια λόγια. Ἐπειτα τὴν ἐρωτᾷ καὶ ἐκεῖνος.

— Ποία εἶσαι, καλὴ κόρη;

— Εἶμαι ἡ βασίλισσα τῆς νύκτας, ἡ Σελήνη, ἀποκρίνεται ἡ κορη.

Ἐπειτα τοῦ δίδει ἓνα μανδῆλι λεπτό, παρὰ πολὺ λεπτό. Εἰς τὸν γῦρον εἶναι κεντημένος ὁ οὐρανὸς μετ' ἄστρα, ἔπειτα ἡ θάλασσα μετὰ ψάρια καὶ ἔπειτα ὁ κάμπος μετὰ ἄνθη. Εἰς τὸ μέσον ἦτο ἡ εἰκὼν τῆς ωραίας κόρης.

Τότε τοῦ λέγει.

— Αὐτοῦ, ποῦ θὰ πηγαίνης ὅλο ἴσια, θὰ ἰδῆς τὰ παλάτια τοῦ ἡλίου. Ἀνέβα τὰ παλάτια ἄφοβα. Καὶ ὅταν ἀντικρίσης τὸν ἥλιον, ἐξάπλωσε τὸ μανδῆλι εἰς τὸ πρόσωπό σου. Ἔτσι μόνον θὰ ἠμπορέσης νὰ τὸν ἀντικρίσης. Τότε πῆγαινε κοντά του, ὅσον ὑποφέρεις τὴν θερμότητά του. Θὰ σὲ παρατηρήσῃ καὶ θὰ σὲ φωνάξῃ. Ἀλλά, ἂν δὲν ἰδῆς νὰ ρίψῃ τὰς ἀκτῖνάς του ἀπὸ τὸ χρυσὸ τοῦ κεφάλι, μὴ τολμήσης νὰ προχωρήσῃς. Θὰ καῆς. Μὴν κλαίης. Ὁ ἥλιος θὰ σὲ βάλῃ εἰς τὸ ἄρμα του καὶ θὰ σὲ φέρῃ εἰς τὸ σπίτι σας.

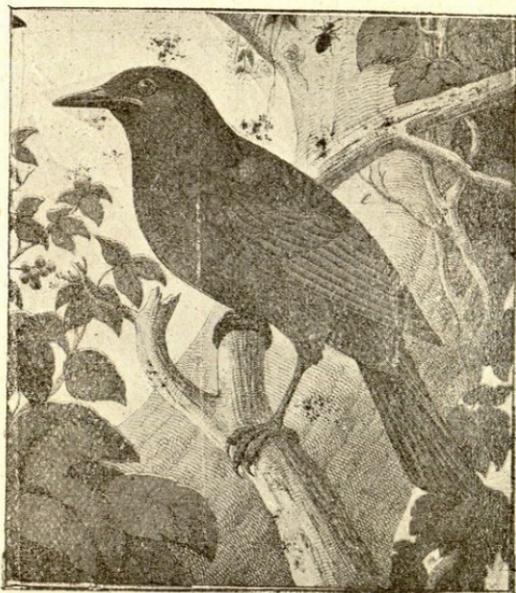
13_ Μὴ υλαίῃς. Ὁ ἥλιος θὰ σε βάλῃ εἰς τὸ ἄρμα του καὶ θὰ σε φέρῃ εἰς τὸ σπίτι σου.

28. Ποῦ στέλλει ἡ Σελήνη τὸν Νίκον.

Αὐτὰ εἶπεν ἡ Σελήνη. Ἐπειτα ἤπλωσε τὰ χέρια της ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ παιδιοῦ. Δύο θερμὰ δάκρυα ἔσταξαν. Ἡ κόρη ἐφύσησε τὰ δάκρυα, καὶ ἐκεῖνα ἔγιναν ἓνα δροσερὸ ἀεράκι. Τὸ ἀεράκι ἔκαμε πτερὰ καὶ ἐπέταξε γρήγορα, πολὺ γρηγορώτερα ἀπὸ ἓνα πουλί, εἰς τὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ καὶ ἐδρόσισε τὴν καρδιά τῆς δυστυχισμένης του μητέρας. Ἐπειτα λέγει ἡ Σελήνη.

— Πέταξε γρήγορα, παιδί μου, μὲ ὅλην σου τὴν

δύναμιν εἰς τὰ παλάτια τοῦ ἡλίου. Φοβοῦμαι, πῶς δὲν θὰ τὸν προφθάσῃς εἰς τὸ σπίτι του. Κοίταξε. Τὰ ἄστρα τρεμοσβήνουν, ὁ αὐγερινὸς ρίπτει ἀκτῖνας πολὺ ὠχράς. Ἡ ροδοκόκκινη αὐγὴ φανερώνει ἀπὸ τὰ βάθη τῆς θαλάσσης τὸ πεντάμορφον προσωπὸν τῆς.

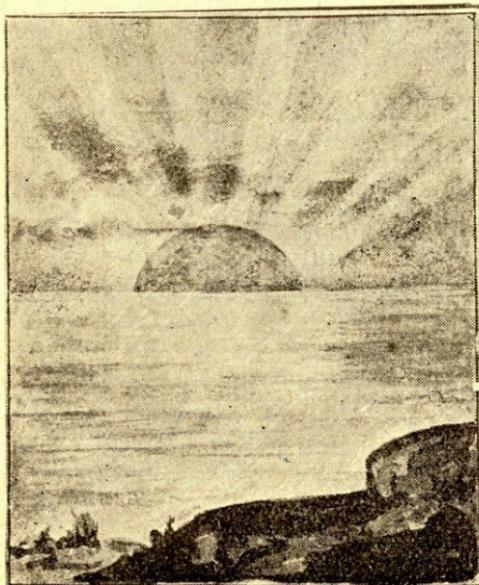
Ὁ κορυδαλλὸς ἤρχισε νὰ τονίζῃ τὸ πρωινὸ του τραγουδί.

Τὸ παιδί μὲ γλυκεῖαν ἀνακούφισιν εἰς τὰ στήθη ἔσεισε τὰ πτερά του καὶ μὲ ἓνα φρεγάθη ἀπὸ τὰ μάτια τῆς Σελήνης. Πετᾶ, πετᾶ καὶ τέλος φθάνει πλησίον εἰς τὰ παλάτια τοῦ ἡλίου.

14_ Φοβοῦμαι πῶς δὲν
θὰ τὸν προφθάσῃ εἰς
τὸ σπῖτι του.

29. Ὁ Νίκος ζητεῖ τὸν Ἥλιον.

Τὰ παλάτια αὐτὰ ἦσαν ἀπὸ λαμπρὸν κρύσταλ-

λον. Ἐδῶ καὶ ἐκεῖ
μέσα εἰς τὸν γα-
λάζιον οὐρανὸν ἔ-
λαμπον διαμαντέ-
νια ἄστρα. Τὰ θε-
μέλιά των εἶναι μέ-
σα εἰς τὰ σύννεφα.
Οἱ στῦλοι ἀπὸ ἀ-
σήμι. (Τὰ κεφαλά-
ρια των χρυσᾶ. Τὸ
ἀέτωμα ἀπὸ σάπ-
φειρον.) Εἰς τὸ πά-
τωμα ἦτο στρω-

μένος ἓνας τάπης. Ἐπάνω εἰς τὸν τάπητα ἦτο ζω-

γραφισμένος ὁ κάμπος μὲ τὰ ἄνθη. Ὁ θόλος τῶν
παλατιῶν ἦτο ζωγραφισμένος καὶ αὐτὸς μὲ γαλάζιον
χρῶμα καὶ λαμπρὰ ἄστρα.

Τὸ παιδὶ ἤρχισε νὰ θαμβώνεται, νὰ ζεσταίνεται.
Ἐξεδίπλωσε τὸ ὠραῖο δῶρο τῆς Σελήνης τότε καὶ τὸ
έτέντωσεν ἐμπρὸς ἀπὸ πρόσωπόν του.

30. Ἡ πρωία.

Ἡ χρουσωμένη ἀνατολή
μαγευτικὰ ροδίζει,
ὁ ἥλιος φωτοβολεῖ,
καὶ ἡ ἡμέρ' ἀρχίζει.

Σκορπάει μύρα κ' εὐωδιά
τὸ κάθε λουλουδάκι,
καὶ παίζει μέσα στὰ κλαδιὰ
τὸ ἦσυχ' ἀεράκι.

Καὶ τὰ πουλιὰ φαιδρὰ πετοῦν
στὰ δένδρ' ἀπ' τὴν φωλιά τους
καὶ τὴν ἀγούλα χαιρετοῦν
μὲ τὸ κελάδημά τους.

Κ' ἐγὼ παιδάκι ταπεινό,
μὲ τὴν ἀγνή ψυχὴ μου,
ἀντὶ τραγούδι πρωινὸ
θὰ πῶ τὴν προσευχή μου.

31. Πῶς ἤυρε τὸν Ἥλιον.

Ὁ ἥλιος εἶχε ζεύξει τὰ ἄλογά του καὶ ἐκάθητο εἰς τὸ ἄρμα του. Ὄταν ἐσήκωσε τὴν μάστιγα νὰ κτυπήσῃ τὰ ἄλογα διὰ νὰ κινήσῃ, παρετήρησε τὸ μικρὸ ἀγγελάκι μὲ τὴν ἄκραν τῶν ματιῶν του. Παρετήρησε καὶ τὸ μανδῆλι τῆς Σελήνης καὶ κατάλαβε, τί τρέχει. Ἀμέσως ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ ἄρμα του καὶ ἔβγαλε τὰς ἀκτῖνας ἀπὸ τὴν χρυσοῦν του κεφαλὴν. Πηγαίνει τότε πλησίον εἰς τὸ ἀγγελάκι καὶ τὸ ἐρωτᾷ.

— Τί θέλεις, παιδί μου, εἰς αὐτὰ τὰ μέρη; Εἰς αὐτὰ τὰ μέρη νοῦς ἀνθρώπου δὲν ἔφθασεν ἀκόμη.

32. Ὁ Νίκος ταξιδεύει μὲ τὸν Ἥλιον.

Τὸ ἀγγελάκι κατέβασεν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του τὸ μανδῆλι τῆς Σελήνης καὶ εἶπε.

— Ὡ βασιλεῦ τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ φωτός, καὶ τῆς ἡμέρας· ἔχασα τὸν δρόμον μου καὶ δὲν ξεύρω, ποῦ πηγαίνω, καθὼς τὸ πληγωμένο πουλὶ ἀπὸ τὸ ἄδικο βόλι τοῦ κυνηγοῦ. Λάβε εἰς τὸ ἄρμα σου νὰ μὲ φέρῃς εἰς τὴν μητέρα μου! Κλαίει καὶ μὲ περιμένει. Καὶ ἐγὼ κλαίω. Ἴδὲ τὰ θερμά μου δάκρυα.

Ὁ Ἥλιος τὸ ἐλυπήθη. Τὸ ἐπίασεν ἀπὸ τὴν μέσσην καὶ τὸ ἔβαλε μέσα εἰς τὸ ἄρμα. Ἐκτύπησε τότε τὰ

γρήγορά του ἄλογα, καὶ ἐκεῖνα ἤρχισαν νὰ ἀναβαίνουν.

15 - Λάβε εἰς τὸ ἄρμα
σου· νὰ μὲ φέρῃς εἰς τὴν
μητέρα μου Ἴδὲ τὰ
θερμὰ μου δάυρνα.

33. Τί βλέπει πάλιν ὁ Νίκος.

Προχωροῦν. Φθάνουν εἰς τὰ παλάτια τῆς Σελήνης. Τὸ παιδί ἐκοίταξε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μήπως ἰδῆ τὴν βασιλισσαν τῆς νύκτας· ἐκεῖνη ὅμως ἐντροπαλῆ ἐκρυψε τὸ πρόσωπον, ὅταν ὁ Ἥλιος διέβαινε.

Προχωροῦν. Φθάνουν εἰς τὰ παλάτια τοῦ κρυεροῦ χειμῶνα. Τὰ χιόνια λυώνουν ἀπὸ τὴν ἀγκάλην του, ποῦ ἐκάθισε τὸ ἀγγελάκι καὶ ἐπάγωσε καὶ ἐχύθησαν ἐπάνω εἰς τὰ βουνά. Καὶ ἀκούονται οἱ καταρράκται νὰ βοῖζουν καὶ νὰ κατεβαίνουν.

Προχωροῦν. Τὸ ὥραϊον Φθινόπωρον ραντίζει τὸν δρόμον τοῦ Ἡλίου μὲ μῆλα καὶ μὲ καρύδια.

Προχωροῦν. Τὸ θερμὸν Θέρος στρώνει τὰ χωράφια τοῦ οὐρανοῦ μὲ κιτρινοπράσινα στάχυα.

Προχωροῦν. Ἡ πεντάμορφη Ἀνοιξίς στρώνει τριαντάφυλλα τοῦ Μαΐου.

Τὸ παιδί ἐπῆρε πίσω τρίδιπλα τὰ δῶρα, ποῦ τοῦ ἐπάγωσε ὁ σκληρὸς Χειμῶνας.

16_ Τὸ παιδί ἐπῆρε ὀπίσω τὰ δῶρα, ποῦ τοῦ ἐπάγωσε ὁ σκληρὸς Χειμῶνας τρίδιπλα.

34. Τί προτείνει ὁ Ἡλιος.

Ὅταν ἦλθε νὸ μεσημέρι καὶ ὁ Ἡλιος ἐλαμποκοποῦσε μεσοῦρανα λέγει εἰς τὸν μικρὸν του σύντροφον.

— Παιδί μου, ἐγὼ μίαν φορὰν εἶχα ἓνα παιδί καὶ μοῦ ἀπέθανε. Θέλω νὰ σὲ βάλω εἰς τὸν τόπον του. Θὰ γίνῃς παιδί μου. Θὰ σοῦ χαρίσω τὰ χρυσταλλένια παλάτια μου καὶ τὸ ἀφάνταστο αὐτὸ ἄρμα νὰ σκορπᾷς κάθε ἡμέρα τὸ φῶς εἰς τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν.

— Ὅχι, εἶπε τὸ παιδί. Ὅλην τὴν οἰκουμένην νὰ μοῦ χαρίσης, ἐγὼ θέλω τὴν μητέρα μου.

35. Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Νίκου.

Τότε λέγει ὁ Ἥλιος.

— Βλέπεις ἐκεῖ κάτω τὸ πράσινο λιβάδι, ποῦ

φαίνονται τὰ πρόβατα σὰν θαμπερὰ σημάδια ; Ἄκουός, ποῦ παίζει ὁ βοσκός ;

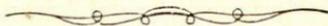
Καὶ ἀποκρίνεται τὸ παιδί.

— Βλέπω τὸ πράσινο λιβάδι, ποῦ φαίνονται τὰ πρόβατα, σὰν θαμπερὰ σημάδια. Ἄκούω, ποῦ παίζει ὁ βοσκός.

— Ἐκεῖ παρακάτω εἶναι τὸ σπίτι σας, λέγει ὁ Ἥλιος.

Τὸ παιδί τότε καθίζει ἐπάνω εἰς τὸν γῦρον τοῦ ἄρματος. Ἔσεισε τὰ πτερά του, ἐπήδησε καὶ ἐπέταξε. Ἔκαμε δύο πτερυγίσματα, εἰς τὸ τρίτο εὐρέθη μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς μητέρας του.

Τῆς ἐπῆγε δῶρα τῆς Ἀνοιξέως τὰ τριαντάφυλλα, τοῦ Θέρουσ τὰ στάχυα, τοῦ Φθινοπώρου τοὺς καρπούς καὶ τῆς Σελήνης τὸ χρυσοκέντητο μανδύλι.

Β' Η ΜΗΤΕΡΑ ΜΕ ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

1. Μία ἄλλη ἱστορία τῆς γιαγιᾶς.

Τώρα ἀκούσατε μίαν νέαν ἱστορίαν, εἶπεν ἡ γιαγιὰ εἰς τὸν Νίχον καὶ τὴν Νίναν.

Μίαν φορὰν ἦτο μία μητέρα καὶ τέσσαρα παιδιὰ. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ καὶ τὰ τέσσαρα ἦσαν πολὺ καθαρά. Ὅταν ἐξήρχοντο εἰς τὸν περίπατον, ἔλαμπον μέσα εἰς τὰ ἄλλα παιδιὰ, ὅπως τὰ λευκὰ ἄνθη εἰς τὸν κάμπον.

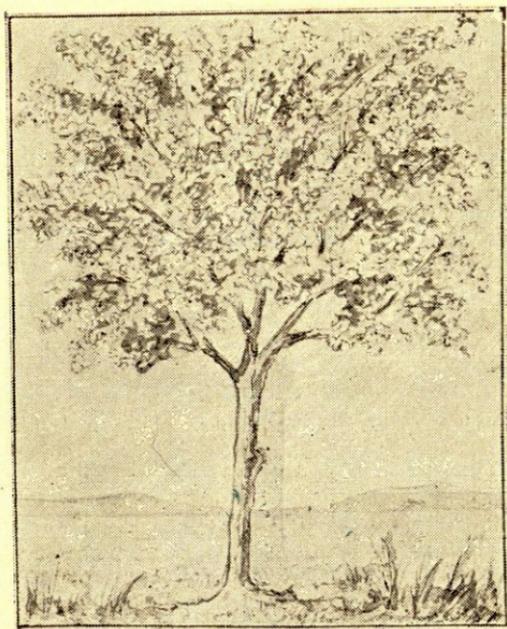
Μίαν ἡμέραν τοῦ Μαΐου, ποῦ ἔπαιζαν τὰ παιδιὰ μέσα εἰς τὸ πράσινο χωράφι καὶ ἐσκιρτοῦσαν γύρω εἰς τὴν μητέρα των, ὅπως τὰ μικρὰ ἀρνάκια, λέγει ἡ ἀνθισμένη ἀμυγδαλιὰ εἰς τὴν γελαστὴν μητέρα.

— Πάρε τὰ ἄνθη μου ὅλα καὶ δός μου τὰ παιδιὰ σου.

— Τί θὰ τὰ κάμῃς;

— Θὰ γίνουν μυρισμένα ἄνθη ἐπάνω εἰς τὰ πράσινα κλωνάρια μου.

— Ὅχι, εἶπεν ἡ μητέρα. Τὰ ἄνθη σου εἶναι ση-

μερινά· καὶ αὐριανὰ δὲν εἶναι. Ἐχε σὺ τὰ ἄνθη σου
καὶ ἐγὼ τὰ παιδιὰ μου.

2. Ὁ Μάϊος.

Ὁ Μάϊος μᾶς ἔφθασε!
ἔμπρὸς βῆμα ταχύ!
Νὰ τὸν προὔπαντήσουμε,
παιδιὰ, σὴν ἐξοχή.

Δῶρα σὰ χέρια του πολλὰ
καὶ ὄμορφα κρατεῖ
καὶ τὰ μοιράζει γελαστός
εἰς ὅποιον τοῦ ζητεῖ.

Φέρνει τραγούδια καὶ χαρές,
λουλούδια καὶ δροσιὰ
καὶ μυρωδάτη φόρεσε
ώραῖα φορεσιὰ.

Πᾶμε κ' ἐμεῖς νὰ πάrouμε
μὴ χάνουμε καιρὸ,
μᾶς φθάν' ἓνα τριαντάφυλλο,
ἓνα κλαδί χλωρό.

3. Τί λέγει ἡ θάλασσα πρὸς τὴν μητέρα.

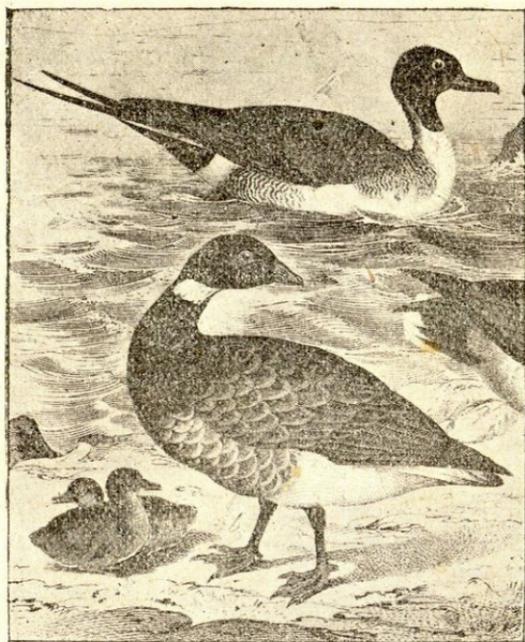
Ἐνα πρωί, ποῦ ἐλούοντο μέσα εἰς τὴν ἥσυχον
θάλασσαν καὶ ἔπαιζον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὡς ἄσπρα
παπάκια, λέγει ἡ θάλασσα πρὸς τὴν μητέρα.

— Δός μου τὰ παιδιὰ σου νὰ σοῦ δώσω τὰ ψά-
ρια μου.

— Τί θὰ τὰ κάμης;

— Θὰ γίνουν δελφίνια νὰ διασκεδάζουν ἐκείνους,
ποῦ ταξιδεύουν.

— Ὅχι, εἶπεν ἡ φιλόστοργη μητέρα. Τὰ παιδιὰ

μου θὰ εἶναι μακριὰ ἀπὸ μένα. Δὲν θὰ τὰ βλέπω.
Ἔχε σὺ τὰ ψάρια σου, καὶ ἐγὼ τὰ παιδιὰ μου.

1- Ἔχε σὺ τὰ Ψάρια
σου καὶ ἐγὼ τὰ Παι-
διὰ μου.

4. Τί προτείνει ἡ Σελήνη εἰς τὴν μητέρα.

Μίαν νύκτα, ποῦ τὰ ἄστρα ἔλαμπαν, ἡ ἀργυρᾶ Σελήνη ὑπερήφανος ἔκαμνε ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ παντοτεινὸ τῆς ταξίδι καὶ λέγει πρὸς τὴν μητέρα.

— Δός μου τὰ παιδιὰ σου νὰ σοῦ δώσω τὰ ἄστρα μου.

— Τί θὰ τὰ κάμῃς;

— Θὰ γίνουν ἕνας λαμπρὸς ἀστερισμὸς ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ διώχνουν τὸ σκοτάδι καὶ νὰ δεικνύουν τὸν δρόμον εἰς τὸν ἀπελπισμένον ὁδοιπόρον.

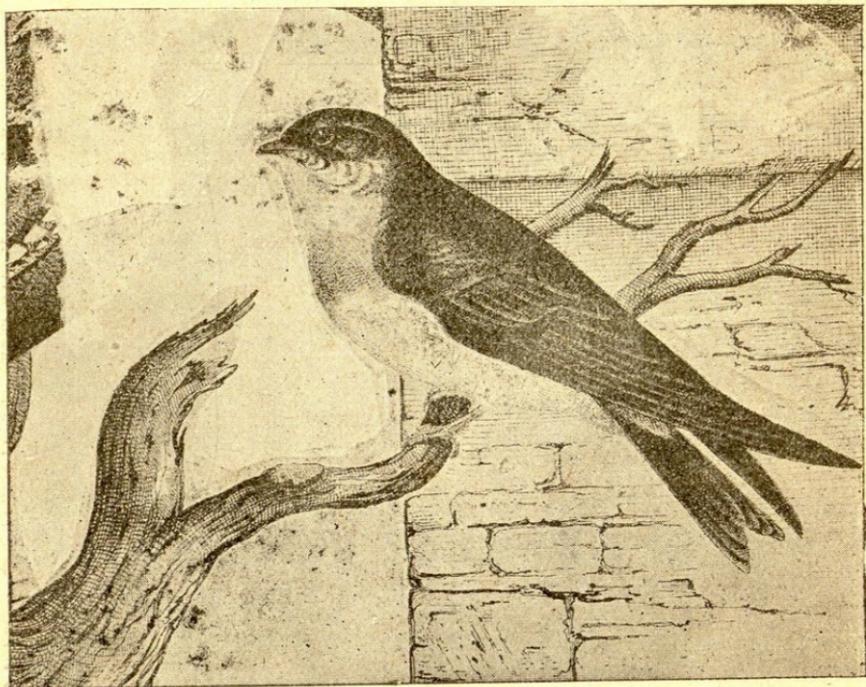
— Ὅχι, εἶπεν ἡ φιλόστοργη μητέρα. Θὰ ἔρχεται ἡμέρα καὶ θὰ χάνω τὰ παιδιὰ μου ἀπὸ τὰ μάτια μου. Ἐχε σὺ τὰ ἄστρα σου καὶ ἐγὼ τὰ παιδιὰ μου.

5. Τί εἶπε τὸ μικρότερο παιδί.

Μίαν πρωίαν ἐσθῆνεν ὁ αὐγερινὸς καὶ ἐπροβαλλεν ἡ χαριτωμένη ἀνατολὴ τὸ κατακόκκινο πρόσωπο ραντίζοντας μὲ τριαντάφυλλα τὴν μυρισμένην πλάσιν. Τότε τὸ μικρότερο παιδί τῆς μητέρας ἀφῆκε τὴν συντροφίαν τῶν ἀδελφῶν του.

Ἦκουσε τὰ ἀηδόνια νὰ τραγουδοῦν ἐπάνω εἰς τὴν ἀνθισμένην ἀμυγδαλιάν. Ἦκουσε τὰ κοτσύφια νὰ

συνερίζωνται τὰ ἀηδόνια. Τὸ παιδί ἦλθεν ἀπὸ κάτω

ἀπὸ τὴν ἀνθισμένη ἀμυγδαλιὰν καὶ ἔλεγε.

— Ἄχ, ὅς ἦμουν ἄνθος τῆς ἀμυγδαλιᾶς νὰ ἀκούω κάθε πρωὶ τὰ πουλιά, ποῦ τραγουδοῦν τὴν πλάσιν.

6. Τί εἶπεν ἡ ἀμυγδαλιά.

— Ἡ ἀμυγδαλιά ἔβαλε αὐτὶ καὶ ἤκουσε τὰ λόγια τοῦ μικροῦ παιδιοῦ. Κάμει νὰ τὸ πιᾶσῃ, δὲν ἤμ-

πορεῖ. Ἐσκυψε πάλιν νὰ τὸ πιάσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσε.
Ἐλυπήθη ἡ ἀμυγδαλιά καὶ λέγει εἰς τὸν ἄνεμον.

— Φύσα, ἀέρι, δυνατὰ
καὶ ρίξε τὰ κλαδιά μου
νὰ πιάσω τὸ μικρὸ παιδί,
ποῦ βρῖσκεται κοντά μου.

Νὰ τὸ στολίσω μὲ ἀνθούς,
καὶ ἄνθος πλουμισμένο
ἐπάνω στὰ κλωνάρια μου
νὰ μένη φουντωμένο.

2_ Φύσα, ἀέρι, δυνατὰ
Καὶ ρίξε τὰ κλαδιά μου
Νὰ πιάσω τὸ μικρὸ παιδί,
Ποῦ βρῖσκεται κοντά μου

7. Τὸ παιδί γίνεται δένδρον.

Τὸ ἀεράκι ἤκουσε τὰ λόγια τῆς ἀμυγδαλιάς καὶ ἐφύσησε δυνατά. Τότε λυγίζονται οἱ κλάδοι τῆς ἀμυγδαλιάς. Τὸ παιδί, χωρὶς νὰ σκεφθῆ, τί πόνον θὰ ἤσθάνετο ἢ μητέρα του, ποῦ θὰ τὸ ἔχανε, ἐστήκωσε τὰ χεράκια του, ἔπιασε ἓνα κλάδον καὶ ἀνέβη εἰς τὴν ἀμυγδαλιάν. Καὶ ἐκεῖ, ποῦ τὸ ἐνανούριζαν τὰ ἀηδόνια, ἔκλινε τὸ κεφάλι του ἐπάνω εἰς ἓνα κλάδον ἀνθισμένον. Ἄχ! ἦτο ὁ τελευταῖός του ὕπνος. Τὰ λεπτὰ του ποδαράκια γίνονται ρίζαι εἰς τὸ πράσινον χῶμα. Τὰ λεπτὰ του χεράκια γίνονται κλάδοι καὶ τὰ δακτυλάκια του μυρισμένα ἄνθη. Τὸ σῶμά του ἔγινε κορμὸς τοῦ δένδρου.

Ἐγινε μία μικρὴ ἀμυγδαλιὰ πλησίον εἰς τὴν μεγάλην.

8. Ἡ μητέρα γυρεύει τὸ παιδί της.

Ἐξύπνησε ἡ μητέρα καὶ δὲν βλέπει τὸ παιδί εἰς τὴν ἀγκαλιάν της. Ἐρωτᾷ τὴν ἀμυγδαλιάν.

— Ἀμυγδαλιά, μήπως εἶδες τὸ παιδί μου;

— Τί θὰ τὸ κάμῃς;

— Θὰ τοῦ δώσω τὴν ζωὴν μου, νὰ ἀποθάνω ἐγὼ ἢ ἴδια.

— Ἐκεῖ εἰς τὴν θάλασσαν ἔπαιζε μὲ τὸ κύμα.

Πηγαίνει ἡ μητέρα εἰς τὸ ἀκρογιάλι καὶ ἐρωτᾷ τὴν θάλασσαν.

— Θάλασσα, μήπως εἶδες τὸ παιδί μου;

— Τί θὰ τὸ κάμης;

— Θὰ γίνω καραβάκι μὲ κάτασπρα πανιά, νὰ τὸ σφύζω εἰς τὴν ἀνεμοζάλην τῆς ζωῆς.

— Τὸ εἶδα, ποῦ ἔπαιζε μὲ τὰς ἀκτίνας τῆς Σελήνης.

Ἡ μητέρα στέκεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι καὶ ἐρωτᾷ.

— Βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ, μήπως εἶδες τὸ παιδί μου;

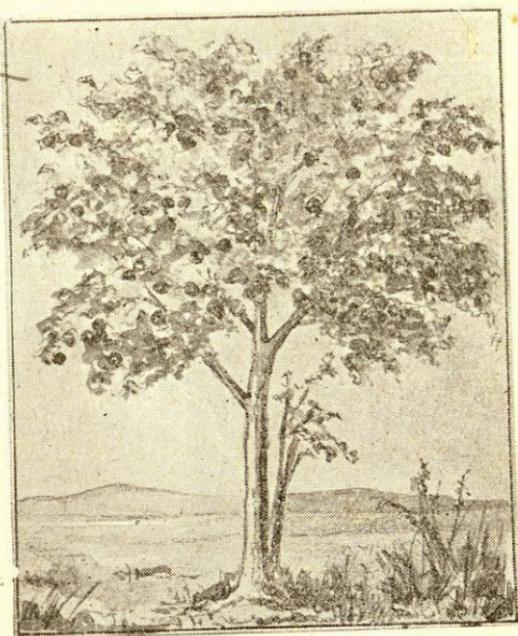
— Τί θὰ τὸ κάμης;

— Θὰ γίνω ἀκτίνα τοῦ ἡλίου νὰ τοῦ δεῖξω τὴν εὐτυχίαν τοῦ κόσμου.

Ἐπὶ τέλους ἐκλαυσεν ἡ μητέρα, ἐκλαυσαν καὶ τὰ ἄλλα ἀδελφία, ἀλλὰ τὸ παιδί ἐχάθη.

Ἐνα μεσημέρι, ποῦ ὁ ἥλιος ἔφεγγε εἰς τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ φρόνιμα πρόβατα ἠσύχαζον εἰς τὴν σκιάν, τὸ μικρότερο παιδί ἀπὸ τὰ ἄλλα τρία, ἦλθε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν μηλιά, ποῦ ἦτο μῆλα φορτωμένη.

— Ἄχ, εἶπε, ἃς εἶχα, πράσινη μηλιά, ἓνα ἀπὸ

τὰ κόκκινά σου μήλα νὰ φάγω καὶ νὰ δώσω καὶ εἰς
τὴν μητέρα μου.

3. Ἀμυγδαλιά, μήπως
εἶδες τὸ παιδί μου; Θὰ
τοῦ δώσω τὴν Ζωὴν
μου, ν' ἀποθάνω ἢ ἰδία

9. Ἡ μηλέα.

Τὰ πράσινα φύλλα, τὰ κόκκινα μῆλα
 μ' ἀρέσουν πολύ.
 Ὠραία, ὦραία, σὲ βλέπω, μηλέα,
 τοῦ κήπου στολή.

Μικρός, πῶς νὰ φθάσω καὶ μῆλα νὰ πιάσω
 ἐκεῖ στὰ κλαδιά ;
 Χαρὰ εἰς ἐμένα ἂν μ' ἔπεφτεν ἓνα
 ἐδῶ στὴν ποδιά.

10. Ἡ μηλέα καὶ τὸ παιδί.

Ἡ μηλιά εἶθαλε αὐτὴ καὶ ἤκουσε τὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ. Κάμει νὰ τὸ πιάσῃ, δὲν ἤμπορεῖ. Κύπτει πάλιν νὰ τὸ πιάσῃ, πάλιν δὲν ἤμπορεῖ. Τότε παρακαλεῖ τὸν ἄνεμον. Ὁ ἄνεμος ἐφύσησε καὶ τὸ παιδί ἔπιασε ἓνα κλάδον καὶ εὐρέθη ἐπάνω εἰς τὴν μηλιά.

— Κοιμήσου μέσα εἰς αὐτὸν τὸν πυκνὸν κλῶνον, τοῦ λέγει ἡ μηλιά.

Τὸ παιδί ἐκεῖ, ποῦ τὸ ἐνανούριζαν τὰ πουλιά, ἐκλινε τὸ κεφαλάκι του ἐπάνω εἰς τὸν ἀθισμένον κλῶνον. Ἄχ! ἦτο ὁ τελευταῖός του ὕπνος.

Τὰ λεπτὰ του ποδαράκια γίνονται ρίζαι εἰς τὸ

πράσινον χῶμα. Τὰ λεπτά του χεράκια, κλάδοι. Τὸ σῶμά του, κορμὸς τοῦ δένδρου. Καὶ τὰ μαγουλάκια του κατακόκκινα μήλα.

Ἐγινε μιὰ μικρὴ μηλιά πλησίον εἰς τὴν μεγάλην. Καὶ μέσα εἰς τὰ φύλλα της κάθεται τὸ ἀηδόνι καὶ τραγουδεῖ.

4. Ἐυλινε τὸ κεφαλάκι του ἐπάνω εἰς τὸν ἀνθισμένον κλωνόν. Ἄχ! ἦτο ὁ τελευταῖος Ὑπνος.

11. Τὸ μικρότερο παιδί.

Μίαν ἡμέραν, ποῦ τὸ γαλανὸν κύμα ἐφιλοῦσε μελαχτάρισμα τὴν ἀμμουδιάν, τὸ μικρότερον ἀπὸ τὰ δύο ἄλλα παιδιὰ ἐπῆγε πλησίον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ εἶπε·

— Θάλασσα μὲ τὰ κύματα
τὰ καταγάλανά σου
ἤθελα τούτη τὴν στιγμή
νὰ βρῖσκωμαι κοντά σου.

Νᾶχω ἐσένα στρωμα ὑγρό,
τὸν οὐρανὸ ἀψίδα,
καὶ τὸ φεγγάρι τ' ἀργυρὸ
παρηγοριὰ κ' ἐλπίδα.

Τὸ ἤκουσεν ἡ θάλασσα καὶ ρίπτει ἔξω ἓνα δυνα-
τὸ κύμα. Τὸ παιδί προσεκτικὸ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ κύμα.

5. Τὸ ἤκουσεν ἡ θά-
λασσα. Ρίπτει ἔξω ἓνα
δυνατὸ κύμα.

12. Ἡ θάλασσα καὶ τὸ παιδί.

Τότε ἡ θάλασσα ρίπτει δυνατώτερον κύμα. Τὸ
παιδί προσεκτικὸ ἔφυγεν ἀπὸ τὸ κύμα.

Τότε ἡ θάλασσα δυναμώνει τὸ κῦμα. Τὸ παιδί ἤρχισε νὰ τρέχη, ἀλλὰ καὶ τὸ κῦμα δυναμώνει περισσότερο. Γρηγορώτερα τρέχει τὸ κῦμα καὶ τὸ κτυπᾷ εἰς τὴν ράχιν.

Δὲν φθάνει αὐτό. Τὸ περίεργο παιδί ἤκουσε τὸν βογγητὸν τῆς θαλάσσης καὶ ἐγύρισε νὰ ἰδῆ. Ἄλλὰ τότε ἀλλοίμονον! Εὐρῆκε καιρὸ τὸ κῦμα καὶ τὸ ἐπῆρε μαζί του. Τὸ πηγαίνει, τὸ πηγαίνει καὶ τὸ παραδίδει εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ θάλασσα τὸ ἔκαμε ἓνα μικρὸ δελφίνι. Ἡ μητέρα ἔμεινε μονάχα μὲ ἓνα παιδί.

13. Τὸ τελευταῖο παιδάκι.

Μίαν καλοκαιρινὴν βραδιάν, ποῦ ἔλαμπον τ' ἄστρα, ἐξῆλθεν ἡ μητέρα μὲ τὸ μονάκριβο παιδί της εἰς τὸν κάμπον. Τὸ παιδί ἐπῆγε μακριὰ νὰ μαζεύσῃ ἀσπρολούλουδα. Τὸ φεγγάρι βλέπει καὶ ζηλεύει τὸ παιδί. Ἐκεῖνο βλέπει τὸ φεγγάρι καὶ λέγει.

Ἄχ! πῶς ἤθελα νὰ εἶμαι ἓνα ἀστéρι, νὰ περιπατῶ εἰς τὸν μεγάλον οὐρανόν. Δὲν μοῦ ἀρέσει πλέον ἡ γῆ μὲ τὰ πράσινα χόρτα.

Τὸ φεγγάρι ἔβαλε αὐτὶ καὶ τὰ ἤκουσε. Φωνάζει τὸν ἑσπερινὸν καὶ τοῦ λέγει.

— Πήγαινε κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ δῶσε εἰς ἐκεῖνο τὸ ὠραῖο παιδί δύο χρυσᾶ πτερὰ.

14. Τὸ παιδί ἔγινε ἀγγελάνι.

Ὁ ἑσπερινὸς ἔκαμε δύο πηδήματα. Εἰς τὸ τρίτον εὐρέθη ἔμπρὸς εἰς τὸ παιδί καὶ κολλᾷ ὀπίσω εἰς τὴν ράχιν του δύο χρυσᾶ πτερά. Ἐπειτα τὸ πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι καὶ πετώντας πετώντας φθάνει εἰς τὸ φεγγάρι.

Τὸ φεγγάρι ἔλουσε τὸ παιδί μὲ ἀκτῖνας καὶ τὸ ἔκαμε ἓνα ὠραῖον ἄστρον πλησίον του.

Ἡ δυστυχισμένη μητέρα φωνάζει ὡς τρελλή μέσα εἰς τὰ βουνά.

— Τὸ παιδί μου ἔχασα· ποῖος γνωρίζει ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου;

Τὸ ἀεράκι παίζει μέσα εἰς τὴν ἀμυγδαλιὰν καὶ δὲν ἀποκρίνεται.

Ἡ θάλασσα παίζει ἐπάνω εἰς τὴν ἀμμουδιὰν καὶ δὲν ἀποκρίνεται. Ἡ μηλιὰ καμαρώνει ἀνθισμένη καὶ δὲν ἀποκρίνεται. Τὸ φεγγάρι προχωρεῖ εἰς τὸν δρόμον του ὑπερήφανον. Ἡ θάλασσα ἀγριευμένη ἀποδιώκει τὴν καημένην τὴν μητέρα.

15. Ἡ λύπη τῆς μητέρας.

Ἡ μητέρα ἔκλαυσε καὶ τὰ δάκρυστά της ἐπῆγαν ὡς μυρωδικὸν θυμίαμα εἰς τὸν οὐρανόν. Ὁ Θεὸς τὴν ἔλυπήθη.

Ἡ μάννα κάθεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν μικρὴν ἀμυγδαλιάν. Ἡ ἀμυγδαλιὰ ἀπλώνει τὰ κλωνιά της καὶ κάμνει σκιὰν εἰς τὴν μητέρα.

Ἔρχεται πλησίον εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ δελφίνι τῆς στέλλει φιλιὰ μὲ τὸ δροσερὸν κῦμα.

Ἔρχεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι. Ἐνα ἄστρον λάμπει περισσότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα, σὰν νὰ θέλῃ νὰ τῆς δώσῃ παρηγοριά.

16. Ἡ μητέρα ξαναβρίσκει τὰ παιδιά της.

Τότε ὁ Θεὸς λέγει εἰς τὸν ἄγγελόν του. Πάρε αὐτὴν τὴν μαγευμένην ράβδον καὶ πήγαινε τὴν εἰς αὐτὴν τὴν γυναῖκα, ποῦ κλαίει. Εἶπέ της νὰ κτυπήσῃ τρεῖς φορές τὴν μικρὰν ἀμυγδαλιάν, καὶ ἡ ἀμυγδαλιὰ θὰ γίνῃ τὸ μικρὸ της παιδί. Νὰ κτυπήσῃ τρεῖς φορές τὴν μηλιάν καὶ τρεῖς φορές τὴν θάλασσαν. Καὶ ὅταν τὸ φεγγάρι δὲν εἶναι γεμᾶτο, νὰ κτυπήσῃ τρεῖς φορές τὸν ἀέρα. Ἀμέσως ἡ μικρὴ μηλιὰ θὰ γίνῃ παιδί, τὸ δελφίνι θὰ γίνῃ παιδί, ὅπως καὶ τὸ λαμπρὸ ἀστέρι.

Ὁ ἄγγελος κατέβηκε καὶ ἔδωκε τὴν μαγευμένην ράβδον εἰς τὴν μητέρα. Ἡ μητέρα ἔκαμε ὅτι τῆς παρήγγειλε ὁ ἄγγελος καὶ μίαν στιγμὴν τὰ τέσσαρα παιδιά της ἐφάνηκαν κοντὰ της ὡσὰν περιστερᾶκαι

πλησίον εἰς τὴν μητέρα των καὶ ἤρχισαν νὰ τραγουδοῦν.

36. Πῶς νὰ πειράξω τὴν μητέρα.

Πῶς νὰ πειράξω τὴν μητέρα,
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποῦ ὅλη νύκτα κι ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ ;

Πῶς ν' ἀρνηθῶ ἢ ν' ἀναβάλω
ὅ τι ὀρίζει κι ἀπαιτεῖ,
ἀφοῦ στὴν γῆ δὲν ἔχω ἄλλο
κανένα φίλο σὰν αὐτή ;

Αὐτὴ σιὰ στήθη τὰ γλυκά της
μὲ εἶχε βρέφος ἀπαλό,
μ' ἐκάθιζε σιὰ γόνατά της
καὶ μ' ἔμαθε νὰ ὀμιλῶ.

Αὐτὴ μὲ τρέφει καὶ μ' ἐνδύει
ὅλον τὸν χρόνον, ποῦ γυρνᾶ,
καὶ δίπλα στὴν μικρὴ μου κλίνη
σὰν ἀρρωστήσω ἀγρυπνᾶ.

Αὐτὴ σὰν πέσω καὶ κτυπήσω
φιλεῖ νὰ γιάνη τὴν πληγὴ,
αὐτὴ τί πρέπει νὰ ἀφήσω
καὶ τί νὰ κάμω μ' ὀδηγεῖ.

Πῶς τὸ λοιπὸν τέτοια μητέρα
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῶ,
ποῦ ὅλη νύκτα κι' ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ;

Γ. Ο ΚΑΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΚΟΣ

1. Τὰ δύο παιδιά.

Δύο μικρὰ παιδιά ἔβασκον τὰ πρόβατά των ἐπάνω εἰς ἓνα βονόν. Ἐξαφνα ἐφάνησαν ἐμπρός των δύο γυναῖκες. Ἡ μία γυναῖκα λέγει εἰς τὰ παιδιά.

— Παιδιά μου, ἂν εἰς τὴν ζωὴν σας ἀκολουθήσετε ἐμέ, πέπει νὰ εἰσθε καθαρὰ. Νὰ μὴ ἀγαπάτε τὰ πολλὰ καὶ κιλὰ φαγητά. Νὰ ἀκούετε τοὺς γονεῖς σας. Νὰ σέβεσθε τοὺς αὐτέρους σας. Νὰ μὴ λέγετε ποτὲ ψεύματα. Νὰ εἰσθε ἀναμιαζύ σας ἀγαπημένα. Νὰ ἀγαπάτε τοὺς γονεῖς σας. Νὰ ἀγαπάτε τὰ ἄλλα παιδιά, ὅπως ἀγαπάτε τὸν ἑαυτὸν σας. Τόσον πρέπει νὰ εἰσθε ἀγαπημένα ἀναμεταξύ σας, ὥστε καὶ τὴν ζωὴν σας νὰ θυσιάζετε τὸ ἓνα διὰ τὸ ἄλλο. Τόσον πρέπει νὰ ἀκούετε τοὺς γονεῖς σας, ὥστε καὶ ἂν καμμίαν φορὰν σὰς καλώσουν καὶ σὰς τιμωρήσουν, νὰ μὴν ἀντιτείνετε. Τόσον πρέπει νὰ μὴ λέγετε ψεύματα, ὥστε καὶ ἂν θὰ ἐγνωρίζετε ὅτι ἡ ζωὴ σας κινδυνεύει μὲ τὴν ἀλήθειαν, ποῦ θὰ ἐλέγετε, πάλιν νὰ προτιμᾶτε τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τὸ ψεῦμα.

2. Ἡ Ἀρετή.

Τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο παιδιά ἤκουε μὲ μεγάλην εὐχαρί-

στησιν τὰ λόγια τῆς γυναίκας, ποῦ ὠμιλοῦσε. Ὅταν ἔαυσε νὰ ὀμιλῇ, τὴν ἠρώτησε τὸ παιδί ἐκεῖνο πῶς τὴν λγουν.

— Μὲ λέγουν Ἀρετὴν, εἶπεν ἐκεῖνη.

— Ὡ κυρὰ Ἀρετὴ, εἶπε τὸ παιδί, θὰ ἀκολουθήσ τὰς συμβουλὰς σου. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμήν εἶμαι φίλος α.

Ἐγύρισε τότε καὶ εἶδε τὰ χέρια του λερωμένα. Ἀμέσως τρέχει καὶ πλύνει τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπον εἰ τὴν πηγῆν, ποῦ ἦτο ἐκεῖ πλησίον.

3. Ἡ Κακία.

Ὅταν ἐγύρισε ἀπὸ τὴν πηγῆν, εἶπε καὶ ἡ ἄλλη γυναίκα.

— Παιδιά μου, ἂν ἀκολουθήσετε ἐμέ, δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ κοπιᾶσετε διὰ νὰ ζήσετε. Δὲν μὲ μέλει, ἂν εἴσθε κακὰ ἢ ἀκάθαρτα. Θὰ τρώγετε τὰ καλύτερα φαγητὰ καὶ γλυκύσματα. Τί ἀνάγκη νὰ ἀκούετε τοὺς μεγαλυτέρους, ἐνῶ σᾶς φέρονται ἄσχημα; Τί ἀνάγκη νὰ λέγετε τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ κινδυνεύετε, ἀφοῦ μὲ μικρὸν ψεῦμα ἠμπορεῖτε νὰ σωθῆτε; Τί ἀνάγκη νὰ φροντίζετε διὰ τοὺς γονεῖς, ἀφοῦ δὲν ἐφροντίσατε ἀκόμη διὰ τὸν ἑαυτὸν σας; Ἄν σᾶς μαλώσουν, μαλώσετε· ἂν σᾶς κτυπήσουν, κτυπήσετε.

— Τοὺς γονεῖς; ἠρώτησε μὲ φρίκην τὸ καθαρὸ παιδί.

— Καὶ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἄλλους, ὅσοι σᾶς κάμουν κακόν.

— Ὡ Θεέ μου, ποτὲ νὰ μὴν κάμω τέτοιο κακό! ἐφθύρισε τὸ καθαρὸ παιδί.

- Πῶς λέγουν τὸ ὄνομά σου ; τῆς λέγει τὸ ἀκάθαρτο παιδί.
- Κακίαν μὲ λέγουν, εἶπεν ἐκείνη.

4. Τὸ κακὸ παιδί.

Ὁ κακὸ παιδί ἔπεσεν ἀμέσως εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Κακίας.

— Ἀπὸ σήμερα, εἶπεν ἡ Κακία, θὰ λέγεσαι Κακός, ἀφοῦ κολουθεῖς ἐμέ.

— Τί μὲ μέλει, λέγει τὸ κακὸ παιδί. Φθάνει, ποῦ δὲν θὰ φρντίζω, ἂν εἶμαι παστρικός ἢ λερωμένος. Φθάνει, ποῦ θὰ τριγῶ ὅ τι θέλω καὶ ὅσον θέλω. Φθάνει, ποῦ δὲν θὰ ἔχω κάθε ἰέρα τὴν γιαγιάν νὰ μὲ μαλώνῃ καὶ νὰ μὴν ἴμπορῶ, ἐνῶ ἔρω δίκαιον, νὰ τῆς ὀμιλήσω. Φθάνει, ποῦ ἀπὸ σήμερα θὰ ἐπμένω εἰς τὴν σκέψιν μου, ὅπως ἕνας μέγας ἀνθρωπος μὲ μοστάκια. Φθάνει, ποῦ θὰ σώζωμαι μὲ τὸ ψεῦμα. Φθάνει, τοῦ δὲν θὰ δίδω πεντάρρα διὰ τοὺς γονεῖς, τοὺς συμμαθητὰς καὶ τοὺς ἄλλους.

5. Ὁ Καλός.

Τὸ ἄλλο παιδί ὅμως τὸ καλὸ, τὸ καθαρὸ παιδί ἔπεσεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Ἀρετῆς καὶ μὲ ἀπελπισίαν ἐγύρισε καὶ εἶδε τὸν φίλον του εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς Κακίας.

— Ἀπὸ τώρα, τοῦ λέγει ἡ Ἀρετή, θὰ λέγεσαι Καλός. Πρόσεχε, παιδί μου, νὰ μὴ μετανοήσῃς εἰς τὴν ζωὴν σου καὶ

ἀφήσης τὸν ἰδικόν μου δρόμον. Παρατηρεῖς; Ἐκοπίασε διὰ νὰ καθαρισθῆς. Αὐτὸς εἶναι μικρὸς κόπος. Διὰ νὰ ἀκουθῆσης ὅμως τὰ ἄλλα καλά, ποῦ ἔχω μαζί μου, πολλὰς φράς θὰ στενοχωρηθῆς.

— Ἄς στενοχωρηθῶ, εἶπε τὸ παιδί. Φθάνει, ποῦ ἐ μὲ λέγουν Καλόν.

6. Ὁ Καλὸς πάντοτε θριαμβεύει.

Τότε ἡ Κακία γυρίζει, βλέπει λοξὰ λοξὰ τὴν Ἀρετὴν καὶ τῆς λέγει.

— Ἐμπρὸς ἄς ἰδοῦμε ποῖον ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο παιδιὰ θὰ εὐτυχήσῃ εἰς τὴν ζωὴν του.

Ἡ Ἀρετὴ οὔτε ἀγριοκοίταξε, οὔτε ἀπάντησιν ἔδωκεν εἰς τὴν Κακίαν, ἀλλὰ ἐγύρισε καὶ τὴν εἶδε μὲ γλυκὸ χιμῶ-γελο, ὡσὰν νὰ τῆς ἔλεγεν, ὅτι ὁ καλὸς πάντοτε θριαμβεύει.

7. Ὁ Καλὸς δὲν λέγει ψεύματα.

Ἦτοτε ἀπὸ ὀλίγην ὥραν αἱ γυναῖκες ἔφυγον, καὶ τὰ δύο παιδιὰ ἔμειναν μέσα εἰς τὰ πρόβατα μονάχα. Ὅταν δὲ ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν καὶ οἱ γεωργοὶ ἔλυον τοὺς βοῦς ἀπὸ τὸ ἄροτρον, κάθε παιδί μὲ τὸ μικρὸν του κοπάδι ἐξεκίνησε διὰ τὸ σπίτι του.

Ὁ Καλὸς ἐπήγαγεν ἐμπρὸς. Τοῦ εἶχε φουσκώσει τὸν νοῦν ἡ Κακία. Δὲν καταδέχεται τὸν σύντροφόν του. Ἀλλὰ δὲν εἶδε, ὅτι τὸν ἔλειπεν ἓνα ἀρνὶ ἀπὸ τὰ δέκα του πρόβατα.

Καλὸς, ὡς φρόνιμον παιδίον, παρατήρησε τὰ πρόβατά του καὶ εἶδε, ὅτι τοῦ ἔλειπεν ἐπίσης ἓνα.

— ὦ Θεέ μου, εἶπε· τί θὰ εἶπω τώρα εἰς τὸν πατέρα μου. Βέβαια τὴν ἀλήθειαν. Ἄς μὲ τιμωρήσῃ. Ψεῦμα δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λέγω.

1. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶμαι φίλος σου.

8. Ὁ Κακὸς εἶναι ἀπρόσεκτος.

Ἐνῷ ἐσκέπτετο αὐτά, ἓνα ἄρνι εἶχε φύγει ἀπὸ τοῦ κοπάδι τοῦ Κακοῦ διὰ νὰ φάγῃ ὀλίγον χορτάρι. Ὁ Κακοῦτε αὐτὸ τὸ ἄρνι εἶδε. Ἡ Κακία τὸν ἔκαμεν ἀπρόσεκτα. Ὁ Καλὸς ἔκαμεν ἐν βῆμα πρὸς τὰ ἔμπρως. Τὸ ἄρνι τοῦ Κακοῦ ὁμοίαζε μὲ τὸ ἰδικόν του, ποῦ εἶχε χαθῆ. Θέλει νὰ παρυσιάσῃ εἰς τὸν πατέρα του διὰ νὰ μὴ τιμωρηθῆ.

Ἄλλ' ἢ Ἀρετὴ εὐρέθη τότε ἀνάμεσα εἰς τὸν Ἰλὸν καὶ εἰς τὸ ἄρνι τοῦ Κακοῦ, καὶ τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι ποῦ ἄπλωνε νὰ τὸ κλέψῃ.

— Τί κάμνεις ; τοῦ λέγει. Τόσον γρήγορα μὲ λημονεῖς ; Ἐκεῖνοι, ποῦ μὲ ἀκολουθοῦν δὲν γίνονται κλέπτα

— Θὰ τιμωρηθῶ, εἶπεν ὁ Καλὸς καὶ ἔτρεμε πολὺ

— Εἶναι δίκαιον νὰ τιμωρηθῆς διὰ τὴν ἀπροσῆϊαν σου, εἶπεν ἡ Ἀρετὴ καὶ ἐχάθη ἀπὸ τὰ μάτια του παρεθῆς.

9. Ὁ Καλὸς κοπιᾷζει.

Τότε ὁ Καλὸς ἔβαλε τὸ χέρι τοῦ εἰς τὸ κεφάλι τοῦ καὶ ἐσκέφθη.

— Ὁ Θεὸς βοηθός ! Πρὶν τιμωρηθῶ ἀπὸ τὸν πατέρα μου, πρέπει νὰ φροντίσω νὰ εὔρω τὸ ἄρνι, εἶπε, καὶ ἐγύμνασεν ἄλλον δρέμον.

Καὶ ἐνῷ τὰ ἄστρα προβάλλουν δειλὰ δειλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ φεγγάρι προχωρεῖ μὲ τὸ ὠχρὸν τοῦ φῶς, ὁ Καλὸς ἀνεβοκατεβαίνει τοὺς λόφους μὲ τὸ μικρὸν τοῦ κοπάδι καὶ ζητεῖ τὸ ἄρνι.

Ἐξαφνα παρατηρεῖ δύο ἄσπρα σημάδια ἀνάμεσα εἰς τὴν χαμόκλαδα. Ἐτρεξεν ἐκεῖ καὶ μὲ διπλὴν χαρὰν βλέπει τὸ ἰδιὸν τοῦ ἀρνὶ καὶ τὸ ἀρνὶ τοῦ Κακοῦ. Τὰ παίρνει μαζί το καὶ ἐνῶ πηγαίνει εἰς τὸ σπίτι του συλλογίζεται.

— Διὰ τὸ ἀπολαύσω ἕνα καλὸν εἰς τὸν κόσμον, πρέπει πρῶτα τὸ κοπιάσω.

Ἐπῆγε τὰ πρόβατά του εἰς τὴν πατέρα του. Ὁ καλὸς πτέρας τὸν ἐπῆρεν εἰς τὴν ἀγκάλην του καὶ τὸν ἐχάδευσε. Ἰπειτα τὸν εἰσέταξε τὸ ὑπάγει τὸ ξένον ἀρνὶ εἰς τὸν φίλον του.

2. Διὰ τὸ ἀπολαύσω
ἕνα καλὸν εἰς τὸν κόσ-
μον πρέπει πρῶτα
τὸ κοπιάσω.

10. Ὁ Κακὸς γίνεται λαίμαργος.

Μίαν ἡμέραν τοῦ Μαΐου τὰ δύο παιδιά μὲ τὰ πρόβατά των ἦσαν ἐπάνω εἰς ἕνα λόφον. Ἐκεῖ κοντὰ ἦτο ροδακινιά φορτωμένη ἀπὸ ροδάκινα καταπράσινα.

Λέγει ἡ Ἀρετὴ εἰς τὸν Καλόν·

— Βλέπεις αὐτὰ τὰ ροδάκινα ; εἶναι ἄωρα. Ἐάν φάγῃς, θὰ ἀσθενήσῃς.

Λέγει ἡ Κακία εἰς τὸν Κακόν·

— Βλέπεις, πόσον ἀνοίγουν τὴν ὄρεξιν οἱ καρποὶ αὐτοί ; Ἐπέρασεν ἕνας χρόνος, καὶ δὲν ἔφαγες. Ἀνάβα ἐπάνω εἰς τὸ δένδρον καὶ φάγε ροδάκινα νὰ χορτάσῃς. Δὲν σὲ βλέπει κανεὶς.

11. Ὁ Κακὸς τιμωρεῖται διὰ τὴν λαιμαργίαν του.

Μηδὲ τοῦ τρελλοῦ νὰ τὸ εἰπῆς, μηδὲ τοῦ γνωστοῦ Ἐνέθηκε ὁ Κακὸς εἰς τὸ καταπράσινον δένδρον καὶ ἤρχισεν νὰ τρώγῃ, ἕως οὗτο ἐγέμισε καλὰ τὸ στομάχι του. Ἄλλο δὲν ἐπρόφθασε νὰ καταβῆ καὶ ἤρχισε νὰ τὸν θερίζῃ φοβερὸς πόνος. Ἀφίνει τὰ πρόβατα καὶ πηγαίνει νὰ θεραπευθῆ. Παρ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ.

Τότε ἡ Ἀρετὴ ἐπῆγγε κοντὰ εἰς τὸν Καλὸν καὶ τοῦ εἶπεν εἰς τὸ αὐτὶ.

— Δὲν πρέπει νὰ τρώγωμεν ὅ τι μᾶς ἀρέσει, ἀλλ' ὅ τι μᾶς ὠφελεῖ.

12. Ὁ Κακὸς εἶναι ἀνάδατος.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν ἀμέλγουν τὰ λευκὰ πρόβατα μέσα εἰς τὰ δοχεῖα, πηγαίνουν εἰς τὸ χωρίον καὶ φωνάζουν εἰς τοὺς δρόμους ὁ ἕνας ὀπίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον.